

VERGADERING : OPENBAAR BESTUUR
DATUM : 16 MAART 2011
AGENDAPUNT : 9
BIJLAGE : OB-11-12

Onderwerp : Rapport Commissie Markink/Thielen inzake de CVB-activiteit

In 2009 heeft het Bestuur aan de Commissie Markink/Thielen opdracht gegeven een gecombineerde draagvlak- en behoeftepeiling uit te voeren onder de gebruikers van CVB-kennisproducten en dan met name de Veevoedertabel. Hierover is in de bestuursvergadering van maart 2010 gerapporteerd. In het vervolg heeft het Bestuur in juni 2010 aan de Commissie Markink/Thielen gevraagd de uitkomsten van hun rapport uit te werken in implementatievoorstellen. In de bijlage is de eindrapportage van de Commissie opgenomen.

ADVIES

Het Dagelijks Bestuur adviseert positief.

FINANCIËLE ASPECTEN

De financiële gevolgen zullen worden opgenomen in de herziene begroting 2011. Daarbij zal tevens de toerekening van de overheadkosten van het HPA aan de CVB-activiteit worden heroverwogen.

SOCIALE CONSEQUENTIES

-

VOORSTEL

Het voorstel is:

- kennis te nemen van de eindrapportage;
- in te stemmen met het advies van de Commissie Markink/Thielen inzake de verdere uitwerking;
- een nieuwe CVB-commissie in te stellen en deze opdracht te geven de uitwerking met voortvarendheid ter hand te nemen;
- de uitvoering van de werkzaamheden vanuit Wageningen (Centrum Diervoeding) de laten plaatsvinden en de administratieve afhandeling bij het PDV neer te leggen.

BIJLAGE(N): 1

Uitwerking van CVB op basis van een gecombineerde draagvlak- en behoeftepeiling bij gebruikers van CVB en organisatorische inbedding in de diervoederketen

Jan Markink
Borculo

Wim Thielen
Venray

8 februari 2011

Concept Eindrapport commissie Markink Thielen

1. Samenvatting	3
2. Inleiding, opdracht en uitvoering	5
3. Juridisch kader CVB	8
1. Mededinging	
2. Officiële nationale methode	
3. Code goed bestuur	
4. IP	
5. Synthese	
4. Inhoud CVB-tabel	19
5. Organisatorisch kader	23
1. Bestuurlijke inbedding	
2. Juridische inbedding	
3. Procedure met organisatie model	
6. Samenwerking met derden	28
1. Centrum Diervoeding	
2. Schothorst Feed Research	
3. Partners	
7. Business model	33
1. Inkomsten	
2. Begroting lasten	

§1: Samenvatting en advies

Belangrijke doelen voor de opdracht waren CVB te maken tot een organisatie voor het vaststellen van een onafhankelijk, transparant en breed gedragen voederwaarderingsstelsel en bijbehorende waardering van voedermiddelen en normen met als basis Nederland, dat aansluit bij de basiswensen van veehouderij in Noord West Europa. Een voederwaarderingsstelsel waarop andere (advies- en onderzoeks-) organisaties kunnen verder bouwen. Verder zou het CVB basis voederwaarderingsstelsel moeten worden vastgelegd als officiële nationale methode voor het bepalen van energie en eiwitwaarde door het Ministerie van LNV al dan niet in delegatie aan het Productschap Diervoeder.

Deze doelen worden breed gedragen in de diervoederketen, die werd gerepresenteerd door de ingestelde CVB-klankbordgroep. De vertegenwoordigers van de primaire sector hebben meerdere malen expliciet benadrukt dat zij een bijzonder groot belang hechten aan een transparante, uniforme en controleerbare voederwaardering.

De genoemde doelen waren opgenomen in het rapport van de commissie Markink/Thielen: "een gecombineerde draagvlak- en behoeftenpeiling bij gebruikers CVB en organisatorische inbedding in de diervoederketen" dat is geaccordeerd in het PDV-bestuur van maart 2010. In deze opdracht zijn de aanbevelingen van dat rapport uitgewerkt en hieronder samengevat:

Mededingingsrechtelijk advies

Uit het mededingingsrechtelijk advies van Maasdam Mededingingsadvocaten volgt dat de mededingingsrechtelijke regels van de EU van toepassing zijn op de CVB-activiteit van het PDV. Er is een uitzondering als CVB, via een PDV verordening, de status van nationale officiële methode zou krijgen. In dat geval kan CVB worden aangemerkt als een overheidsprerogatief. Voor beide routes is - hand in hand met het Ministerie van EL&I - een weg naar de Europese Commissie nodig. Gezien de jurisprudentie die er ligt op het gebied van de staatssteunregels lijkt de route via het overheidsprerogatief eenvoudiger. Gezien de onzekerheid die beide routes in zich hebben is het raadzaam beide routes gelijk op te lopen.

Aanwijzing als officiële nationale methode

Voor het vaststellen van een officiële nationale methode is het nodig een rechtsgeldig algemeen verbindende verordening tot stand te brengen. Hiervoor zal overleg nodig zijn met Ministerie van AL&I en de Europese Commissie. Dit gehele traject kost een periode van een tot ander halfjaar. De consequenties hiervan zijn dat alleen volgens deze methode op het label energie en eiwitwaarden geëtiketteerd kunnen worden. Aan het PDV bestuur wordt gevraagd dit punt te bevestigen.

Wettelijke kaders waarbinnen CVB opereert

Bij het besluit tot het verrichten van een nieuwe activiteit of tot aanpassing van een bestaande activiteit, moet het bestuur (CVB-Commissie) beargumenteren waarom er ten aanzien van (aanpassing van) die activiteit gekozen is voor publieke uitvoering. Dit is principe XIV van de code goed bestuur en wordt geadviseerd ook voor CVB toe te passen. In dit kader is een toetsingsprocedure voorgesteld, onder de alinea "Inhoud CVB tabel en organisatorisch kader".

Verder moeten producten die CVB produceert ten goede komen aan iedereen. Het is niet toegestaan hindernissen op te werpen als hoge verkoopprijzen oid. In het vorige rapport is reeds voorgesteld de situatie van voor 2005 te herstellen.

Rechten

Eigendomsrechten, auteursrechten en databankrechten worden niet als belemmeringen gezien voor het maken en onderhouden van de CVB-tabel. Omgekeerd kan CVB ook nauwelijks voordeel claimen uit deze rechten bij het uitbrengen van haar producten.

Inhoud CVB tabel en organisatorisch kader

Het CVB is de nationale referentie tabel, die is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en is gevalideerd. Door deze werkwijze is de robuustheid van de CVB-tabel gewaarborgd, maar heeft tot gevolg dat de CVB tabel volgend van aard zal zijn. Voorgesteld wordt de CVB-tabel van 2007 en de ontwikkelingen die in gang zijn gezet als uitgangspunt voor het “nieuwe CVB” te gebruiken. Nieuwe ontwikkelingen worden getoetst volgens de eerder genoemde toetsingsprocedure. Hiervoor is in hoofdstuk 5 de procedure nader uitgewerkt, waarbij een voorhangprocedure wordt geadviseerd. Bij bezwaarschriften zal ad hoc commissie worden benoemd om een bindend mededingingsrechtelijk advies uit te brengen.

Samenwerking

In het advies van maart 2010 is geadviseerd het CVB onder te brengen in een dienst/afdeling van het Productschap en voor een belangrijk deel te laten werken vanuit de kantoren van Centrum Diervoeding en dit vast te leggen in een overeenkomst. Deze voorgestane samenwerking met Centrum Diervoeding heeft nog steeds de steun van de Nederlandse diervoedersector. Ook de samenwerking met andere onderzoeksorganisaties en bedrijven past in dit kader. Hiervoor kunnen de overeenkomsten die CVB met bedrijven sloot worden omgevormd tot partner overeenkomsten.

Invulling en begroting

Op basis van dit rapport zijn de aannames voor formatie en onderzoekbudgetten, die aan het begin van het project zijn geformuleerd, nogmaals getoetst met de medewerkers van PDV, die betrokken zijn bij de CVB activiteit. Op basis hiervan zijn een definitieve formatie en onderzoekbudgetten vastgesteld. Op basis hiervan zal door PDV een begroting opgesteld. De inkomsten zullen grotendeels afkomstig zijn uit heffingen op de bestaande grondslag. Wel dient er een directe relatie te zijn tussen heffing en bestemming.

Afronding

De opdracht is gestart met de visie om via CVB een toonaangevende Nederlandse diervoedersector met sterke (internationaal expanderende) ondernemingen, gerenommeerde onderzoeksinstituten en vooraanstaande academische opleidingsinstituten te bewerkstelligen, die elkaar versterken door een efficiënte samenwerking in CVB. CVB vormt in dit plan het vertrekpunt van het nationaal gehanteerde voederwaarderingssysteem, waarop partijen in de Nederlandse diervoederketen kunnen verder bouwen vanuit een “officiële nationale methode”..

Aan het PDV bestuur wordt geadviseerd de uitwerking van het advies, met voortvarendheid, in handen te leggen van de nieuwe CVB-commissie.

§2: Inleiding, opdracht en uitvoering

Dit is het eindverslag van de commissie CVB, bestaande uit Jan Markink en Wim Thielen. In opdracht van het (dagelijks) bestuur, de aanbevelingen uit het rapport van de commissie Markink/Thielen: “een gecombineerde draagvlak-en behoeftenpeiling bij gebruikers CVB en organisatorische inbedding in de diervoederketen” uit te werken. In dit hoofdstuk wordt een verantwoording gegeven van de uitgevoerde opdracht.

Opdracht 2009/2010

De aanleiding van het eerste onderzoek ligt in maart 2009, toen het bestuur PDV een visie op samenwerking van PDV met Nederlandse kennisinstellingen (Centrum Diervoeding en SFR) met betrekking tot voederwaardering in Nederland heeft vastgesteld. Bij de uitwerking van deze visie is vastgesteld dat de gekozen (vervolg)aanpak onvoldoende draagvlak bij betrokken partijen en dagelijks bestuur had. Het Dagelijks Bestuur heeft vervolgens de wens geuit om, alvorens het overleg met genoemde potentiële samenwerkingspartijen te continueren, als diervoedersector eerst eenduidig vast te stellen wat het CVB (referentie) voederwaarderingssysteem in concreto dient in te houden. Vanuit dragende organisaties is daarna de wens naar voren gekomen om dit te realiseren in de vorm van een gecombineerde draagvlak- en behoeftenpeiling. De opdracht is gegeven aan de Commissie Markink-Thielen en gerapporteerd in de bestuursvergadering van maart 2010.

Opdracht 2010/2011

In de bestuursvergadering van 24 maart 2010 heeft het bestuur van het productschap het rapport “Een gecombineerd draagvlak- en behoeftenpeiling bij gebruikers van CVB en organisatorische inbedding in de diervoederketen” vastgesteld. In dit rapport is een voorstel gedaan de huidige CVB begeleidingscommissie om te vormen tot een CVB commissie, die bestaat uit een mix van diervoederdeskundigheid en beleidsbeslissers uit de sector. De CVB commissie bestaat uit vertegenwoordigers van de volgende dragende organisaties: LTO, Nevedi, Comité, Hisfa en OPNV.

In de bestuursvergadering van woensdag 1 juni is besloten de opbouw van het “nieuwe” CVB in handen te geven van de commissie Markink en Thielen. De commissie is gevraagd de uitkomsten van hun rapport uit te werken. Om dit proces te ondersteunen is besloten een CVB klankbordgroep op te richten die wordt samengesteld volgens de benoemingsformule van de huidige CVB begeleidingscommissie en toekomstige CVB-commissie

Uitgangspunten opdracht

Uitgangspunt voor de Commissie was een toonaangevende Nederlandse diervoedersector met sterke (internationaal expanderende) ondernemingen, gerenommeerde onderzoeksinstituten en vooraanstaande academische opleidingsinstituten, die elkaar versterken door een efficiënte samenwerking in CVB. Om dit te realiseren zijn de volgende doelen voorgesteld:

- Een organisatie voor het vaststellen van een onafhankelijk, transparant en breed gedragen voederwaarderingssysteem en bijbehorende normen met als basis Nederland, dat aansluit bij de basiswensen van veehouderij in Noord West Europa. Een voederwaarderingssysteem waarop andere (advies- en onderzoeks-) organisaties kunnen verder bouwen.
- Het CVB basis voederwaarderingssysteem wordt vastgelegd bij als officiële nationale methode voor het bepalen van voederwaarde door het Ministerie van LNV al dan niet in delegatie aan het Productschap Diervoeder.

- Draagvlak van CVB verhogen door meer internationale toepassing en input/ financiële bijdrage te stimuleren, waardoor Nederlandse ondernemingen, onderzoeksinstituten en opleidingsinstituten worden versterkt.

Om te realiseren zijn er aanwijzingen gegeven voor

- De inrichting van de organisatie
 - Voortzetting als dienst van PDV, waarbij toekomstige ontwikkelingen voor privatisering of samenwerking mogelijk blijven
 - Samenwerking met Centrum Diervoeding voor behoud kritische massa en draagvlak in de sector.
 - Bemensing van het secretariaat van CVB
 - De aansturing van het CVB door CVB-commissie en adviesgroepen.
- Financiering van CVB uit heffingen van het PDV, waarbij bijdragen van bedrijven die buiten Nederland actief zijn onderzocht worden. Het profijtbeginsel heeft niet aan de verwachtingen voldaan en geleid tot contra-productieve effecten.

Belangrijke overwegingen voor verdere invulling zijn:

- Alle geledingen vertrouwen het CVB voederwaarderingssysteem.
- Veehouders vinden het belangrijk dat ze in een gemeenschappelijke taal kunnen communiceren. Een uniforme, gedragen en actuele systematiek voor de bepaling van de voederwaarde van voedermiddelen voor gebruik in mengvoerders en veehouderij wordt door alle partijen beschouwd als het hart van het CVB en willen dit behouden.
- Een CVB tabel die volgend is, maar door gebruikers gekoppeld kan worden met nieuwe ontwikkelingen van de actuele voeding van landbouwhuisdieren. Conclusie sessie met veehouders op 9 januari 2010.
- De officiële nationale methode voor energie en eiwitwaarde

Uitvoering

De commissie heeft haar werkzaamheden opgepakt conform de opdracht, onder eigen verantwoordelijkheid. De Commissie is hierin bij gestaan door de klankbordgroep CVB, om de voorstellen te toetsen op draagvlak en haalbaarheid in de diervoederkolom. De activiteiten zijn uitgevoerd tussen 4 juni 2010 en 31 januari 2011.

De klankbordgroep is samengesteld volgens de afvaardiging naar de toekomstige CVB-commissie en de huidige begeleidingscommissie CVB. Het is een afspiegeling van de bij voederwaardering en normering betrokken sectoren in de Nederlandse Veehouderij.

Samenstelling CVB klankbordgroep				
	Geleding	Organisatie	lid	vervanger
Gebruikers	Veehouders	LTO 3 zetels	Co Hartman	Cees Romijn
			Jan Overeem	Annechien ten Have-Mellema
			Henk Boelrijk	Jos Mans
Leveranciers	Meng-voeder-industrie	Nevedi 2 zetels	Marcel Roording Arkervaat	Frank Jorna (laatste klankbord)
			Piet de Lange, De Heus	
	Productie en handel voedermid-	Comité, 1 zetel, Hisfa	Arjan Gotink, Cargill Co Scholten, Scholten	Aernout van der Weide, Comité Cees van Blooij

	delen	1 zetel	Fourages	
		OPNV 1 zetel	Roelof de Weerd, Avebe	Anne Cazemier, Purac
PDV	Secretariaat		Matthe Elema	
Totaal		8 zetels		

De klankbordgroep is driemaal bijeengeroepen door de Commissie Markink-Thielen op 24 september 2010, 12 november 2010 en 18 januari 2011. Hiervan zijn verslagen opgesteld.

De Commissie heeft verder met de volgende organisaties gesproken om haar advies vorm te geven.

- Productschap Diervoeder
Periodiek is overleg gevoerd met het secretariaat van het Productschap Diervoeder voor ondersteuning op juridisch, organisatorisch en financieel gebied.
- Maasdam Mededingingsadvocaten
Op verzoek van de Commissie is een mededingingsrechtelijk advies uitgebracht door Maasdam Mededingingsadvocaten. Uit gesprekken met belanghebbenden ontstond de noodzaak een helder beeld te kunnen vormen wat de mogelijkheden zijn van CVB in het kader van mededinging. Dit proces is gestart in juli en afgerond met een definitieve rapportage begin januari 2011.
- Ministerie van WL&I, voorheen LNV
Op inhoudelijk en juridisch niveau is overleg gevoerd over de mogelijkheden om het CVB voederwaarderingssysteem te erkennen als officiële nationale methode.
- Centrum Diervoeding
Er is tweemaal gesproken over de inrichting en afstemming van de voorgestelde samenwerking tussen CVB en Centrum Diervoeding.
- Schothorst Feed Research
Er is driemaal gesproken over verwachtingen en invulling van CVB in de Nederlandse diervoedersector. Inzet is een positionering van de CVB-tabel naast de SFR-tabel, met het doel elkaar te versterken.

Daarnaast is er periodiek overleg gevoerd met vertegenwoordigers van de brancheorganisaties. Relevant in dit kader zijn Frank Jorna en Henk Flipsen van Nevedi en Henk Boelrijk van LTO.

Jan Markink.
Borculo, 8 februari 2011

Wim Thielen
Venray, 8 februari 2011

§3. Juridisch kader CVB

In dit kader zijn de volgende acties ondernomen en beschreven in subhoofdstukken.

1. Mededingingsrechtelijk advies CVB.
2. Officiële nationale methode
3. Wettelijk kader waarbinnen CVB opereert.
4. Intellectueel eigendom en auteursrecht.
5. Synthese

§3.1 Mededingingsrechtelijk advies

De volgende vraagstelling is neergelegd bij Maasdam mededingingsadvocaten.

Het CVB is een van de werkvelden van het Productschap. Het verricht een aantal activiteiten, bestaande uit:

- a) het vaststellen van de rekenregels voor voederwaardering, waarvan gebruik gemaakt kan worden via verschillende tools;
- b) het vaststellen van voedernormen voor landbouwhuisdieren;
- c) het opstellen en uitbrengen van veevoedertabellen.

Deze activiteiten werden tot nog toe voor een belangrijk deel gefinancierd uit publieke middelen zoals heffingen van het PDV. Aangezien deze diensten ook door private partijen aangeboden kunnen worden kan hierdoor een spanningsveld ontstaan. In het kader van de toekomstige positionering van CVB is het wenselijk hierover een positie in te nemen.

Om bovenstaande vraag uit te zoeken is aan Maasdam mededingingsadvocaten verzocht om mededingingsrechtelijk advies uit brengen ter zake van de onderstaande vragen:

- a) of de activiteiten die door het Productschap worden verricht in het kader van de CVB-voederwaardetabellen zodanig in de regelgeving kunnen worden ingebed dat zij buiten het toepassingsbereik van de mededingingsregels vallen, en
- b) als dat niet mogelijk of niet wenselijk is, aan welke mededingingsrechtelijke randvoorwaarden alsdan moet worden voldaan bij het vaststellen van de CVB-voederwaardetabellen.
- c) op welke wijze de CVB-activiteiten kunnen worden zodat geen sprake is van staatssteun

Antwoord mededingingsadvocaten

Ad a) Buiten of binnen bereik toepassingsbereik van de mededingingsregels

Voor het vaststellen van de CVB-voederwaardetabellen en de daarmee samenhangende activiteiten, zal het Productschap waarschijnlijk moeten worden aangemerkt als ondernemersvereniging in de zin van artikel 101 van het Verdrag inzake de Werking van de Europese Unie (hier vervolgens afgekort tot VWEU). Dit zal in beginsel ook zo zijn als de CVB-voederwaardetabellen worden vastgelegd in een autonome verordening van het Productschap, **tenzij de CVB-voederwaardetabellen de hoedanigheid van overheidsprerogatief¹ hebben.**

Samengevat betekent dit dat de CVB-activiteiten als economische activiteiten gekwalificeerd moeten worden en in beginsel aan de mededingingsrechtelijke randvoorwaarden voldaan zal moeten worden. Deze regels zijn niet van toepassing als de CVB-tabel de hoedanigheid van overheidsprerogatief¹ kan hebben.

Ad b) Mededingingsrechtelijke randvoorwaarden

In het rapport wordt beschreven hoe aan de voorwaarden van de mededingingsregels voor de CVB tabel voldaan kan worden. Deze voorwaarden voor de mededingingsregels lijken uitvoerbaar. Wel zijn een aantal relevante opmerkingen gemaakt, die hieronder zijn opgetekend.

De deelname aan de totstandkoming van de CVB-voederwaardetabellen voor;

- a) eenieder (alle relevante *stakeholders*) open staat en transparant is,
- b) er geen verplichting is die oplegt dat ondernemingen zich aan de CVB-voederwaardetabellen houden en
- c) de toegang tot CVB-voederwaardetabellen eerlijk, redelijk en niet-discriminerend is.

Of standaardiseringsovereenkomsten mededingingsbeperkende gevolgen kunnen hebben, zal wellicht afhankelijk zijn van de mate waarin de leden van een normalisatie instantie de vrijheid behouden om alternatieve normen of producten te ontwikkelen die niet aan de overeengekomen norm voldoen. Een aanknopingspunt is de situatie dat het Productschap de norm verplichtend zou willen voorschrijven in die zin dat indien energie- en eiwitwaarden op het etiket worden vermeld, de CVB-voederwaardetabellen moeten worden gehanteerd. Bij de beoordeling van de vraag of in dat geval mededingingsbeperkende gevolgen aan de orde zijn, zal zeker ook een rol spelen of de CVB-voederwaardetabellen erkend zijn als officiële nationale methode als bedoeld in de Diervoederverordening en deze niet verder gaan dan is voorzien in de Diervoederverordening.

De (toekomstige) “Markt en overheid”-regelgeving staat aan de uitvoering van de CVB-activiteiten door het Productschap niet in de weg. Deze regelgeving formuleert wel randvoorwaarden.

Ad c) Staatssteunregels

Een met parafiscale heffingen gefinancierd project zoals CVB komt al gauw op het speelveld van ‘staatssteun’. Het wordt verboden staatssteun als met de gegenereerde heffingsgelden een onderneming dan wel een sector voordelen ontvangt die ze louter commercieel niet behaald zouden hebben.

Om aan het speelveld van staatssteun’ te ontkomen dient:

- de CVB als een overheidstaak wordt gezien dan wel
- de CVB beschouwd te worden als een sectoraangelegenheid.

Gelet op het feit dat de CVB bedoeld is te worden gefinancierd door het bedrijfsleven met heffingen, anders dan bijvoorbeeld de politie, het openbaar vervoer of de defensie zijnde diensten in het algemeen belang, zal het een hele kluit zijn hard te maken dat het hier een overheidstaak betreft. Het erkennen van de CVB-methode als de officiële nationale methode lijkt daarentegen een stap in de goede richting bij deze optie.

Bij de optie “sectoraangelegenheid” betreft het een economische aangelegenheid waarbij de sector het PDV vraagt het CVB met hun geld in de benen te helpen. Om buiten het speelveld van “staatssteun” te blijven dient van enige overheidsbemoediging geen sprake te zijn. Het bestuur PDV is dan gehouden om de gegenereerde heffingsgelden specifiek te besteden aan CVB., zonder dat het daar nog beleid op uitoefent in de allocatiesfeer.

Het feit dat de betreffende heffingsverordening mogelijkerwijs moet worden goedgekeurd door de overheid, zou al als een overheidsbemoediging kunnen worden gezien.

Dat een project onder het speelveld van staatsteun valt, behoeft niet in te houden dat het verboden staatssteun is. Daartoe is vooroverleg met de Europese Commissie noodzakelijk.

Overheidsprerogatief en officiële nationale methode

De definitie van woord is, dat een overheidsprerogatief moet verzekeren dat belangrijke zaken van publiek belang door de overheid worden behartigd. Aannemende dat er dan geen sprake meer is van een economische activiteit zijn de mededingingsregels niet meer van toepassing.

Op dit punt zijn er geen voorbeelden voorhanden. Wel is het denkbaar dat de aanmerking als een "Economische activiteit van ondernemersvereniging" anders komt te liggen indien voor de CVB-voederwaardetabellen een erkenning wordt verkregen als officiële nationale methode in de zin van de EU Diervoederverordening 767/2009. Hiermee kan de status van een overheidsprerogatief worden gerealiseerd. Dat zou namelijk niet alleen betekenen dat de mededingingsregels niet van toepassing zijn, maar ook zou de financiering van de CVB-activiteiten door middel van productschapsheffingen dan geen staatssteun opleveren

Achtergrond

Tot 2004 waren de voederwaarden uit de CVB tabel door de PDV verordening Diervoeder aangemerkt als officiële nationale methode. In dat jaar heeft het toenmalige Ministerie van LNV de diervoederwetgeving overgenomen en is dit onderdeel uit de Nederlandse wetgeving vervallen. Met de introductie van de Verordening EG nr. 767/2009 (inzake de handel en gebruik van diervoeder) (verder: Diervoederverordening) is vastgesteld dat op een label van diervoeders energiewaarden en eiwitwaarden volgens officiële nationale methode vermeld moeten worden als zij beschikbaar zijn. In dit kader is een onderzoek gestart om de CVB energiewaarden en eiwitwaarden als officiële nationale methode aan te merken. Zie verder hoofdstuk 3.4 officiële nationale methode.

¹Overheidsprerogatief

Het overheidsprerogatief moet verzekeren dat belangrijke zaken van publiek belang door de overheid worden behartigd. Juist omdat de overheid meestal handelt, of denkt te handelen, vanwege haar overheidsprerogatief, zijn situaties waarin moet worden vastgesteld of overheden optreden als onderneming vaak moeilijk te beoordelen. Uitgangspunt bij deze beoordeling moet zijn, zo stelt het EG-verdrag expliciet in artikel 86 (thans art. 107 VWEU), dat overheden er bij het uitoefenen of verdelen van hun exclusieve rechten steeds op letten de mededingingsregels ten volle in acht te nemen.

§3.2 Officiële nationale methode

In de in 2009 verschenen Diervoederverordening zijn de voorschriften opgenomen voor etikettering opgenomen in de artikelen 15 tot en met 21. In artikel 17 en 19 wordt respectievelijk verwezen naar bijlage VI en VII met voorschriften voor vermelding van gehalten, waaronder in voetnoot 3 (zie volgende zin) een opmerking wordt gemaakt over voederwaarden.

Voetnoot 3: "Indien de energiewaarde en/of het eiwitgehalte worden vermeld, moeten deze waarden volgens de EG-methode, voor zover beschikbaar, of volgens de desbetreffende officiële nationale methode in de lidstaat waar het diervoeder in de handel is gebracht, voor zover beschikbaar, worden vermeld."

Algemeen wordt in Nederland de CVB tabel gezien als officiële nationale methode voor voederwaarde. In 1998 is dit geformaliseerd door het productschap Diervoeder, via het "Besluit PDV bemonsterings- en keuringsprocedure diervoedersector 1998". In dit Besluit was de CVB methode aangewezen als de officiële methode. Verder was in bijlage IV een procedure controle energiewaarde vastgesteld. Toen in 2004 het Ministerie van LNV de controle op diervoeders naar zich toe haalde zijn deze verordeningen vervallen. In de kaderwet Diervoeders, het Besluit Diervoeders en de Regeling Diervoeders is controle op voederwaarde niet teruggekeerd.

Na positieve signalen van het Ministerie van LNV om het CVB voederwaarderingssysteem aan te wijzen als officiële nationale methode (wat ook is gerapporteerd in het rapport van 2010 van Markink-Thielen) zijn in opdracht van de Commissie vervolggesprekken gevoerd met het toenmalige Ministerie van LNV over de aanwijzing van de CVB tot nationale voederwaarde. In deze vervolggesprekken bleek dat het standpunt van LNV was veranderd, en dat zij hierin niet direct een rol voor zich zelf zag. Wel is LNV ervan overtuigd dat de betrokken partijen, in hun wens tot uniformiteit, in staat zullen zijn deze wens te realiseren. Juristen van het Ministerie van EL&I en PDV hebben deze mogelijkheden verder onderzocht aan de hand van onderstaande thema's, die benoemd zijn in de communicatie met het Ministerie van EL&I, voorheen LNV. Deze vragen zijn verder uitgewerkt.

1. Is het Productschap Diervoeder bevoegd de officiële nationale methode voor energie en eiwitwaarde vast te stellen en kan het Ministerie van LNV (nu EL&I) ministeriële goedkeuring verlenen aan deze opzet.
2. Consequenties van vaststellen Verordening door het Productschap Diervoeder.
3. Wat is de status van de officiële nationale methode voor energie en eiwitwaarde in de marktverordening diervoeders EU/767/2009. Mede in verband met de stelling dat een officiële methode niet noodzakelijk is om kwantitatieve gegevens betreffende energie en/of eiwit op het etiket te vermelden.

Ad 1: Bevoegheid Productschap Diervoeder

In de Kaderwet diervoeders wordt meer ten algemene aan de minister de exclusieve bevoegdheid toebedeeld om (analyse)methodes officieel goed te keuren dan wel vast te stellen. Het duiden van een methode als de erkende officiële methode is evenwel geen exclusieve bevoegdheid van de minister. Afstemming tussen de juristen van het Ministerie van LNV en Productschap Diervoeder / HPA leidt dientengevolge tot de opvatting van LNV, dat PDV de officiële methode kan vaststellen. Noch de communautaire verordening (facultatieve etikettering) noch de Kaderwet diervoeders (bevoegdheidstoedeling aan minister impliceert niet de vaststelling van de nationale methode) verzet zich daartegen.

De realisatie van een verordening zal een uiterst zorgvuldig overleg vereisen tussen Ministerie en PDV.

Ad 2: Consequenties van vaststellen Verordening door het Productschap Diervoeder

Als via een PDV-verordening de CVB-methode voor energie en eiwitwaarde wordt aangemerkt als de officiële nationale methode betekent dit in samenhang gelezen met de betreffende bijlagen VI en VII van de Verordening EG 767/2009 (laatstelijk in dit verband gewijzigd met Vo 939/2010) inzake de toleranties voor i.h.b. mengvoeders dat indien een belanghebbende kwantitatieve gegevens omtrent energie en/of eiwit vermeldt op etiket of elders, dit uitsluitend de kwantiteiten zijn ingevolge de CVB-methode.

Wanneer bij controle blijkt dat de vermelde gegevens niet ingevolge de CVB-methode zijn bepaald, dan regelt de beoogde verordening dat (de voorzitter van) het productschap de

bevoegdheid heeft om deze overtreding aan het Tuchtgerecht akkerbouwproductschappen voor te leggen, welke vervolgens een tuchtrechtelijke maatregel jegens belanghebbende kan opleggen.

De Lidstaten kunnen onderling afwijkende methoden hanteren. Vandaar dat de CVB-methode dient te worden aangemerkt als een **technisch voorschrift** welke vooraf – met tussenkomst van EL&I (LNV) - dient te worden voorgelegd aan de Europese Commissie voor **notificatie**. Andere Lidstaten worden in het kader van deze procedure in de gelegenheid gesteld te reageren op de voorgelegde nationale methode. Notificatie is een instrument om ongerechtvaardigde belemmeringen voor het functioneren van de interne markt te voorkomen

Daarenboven verdient het de voorkeur om een bepaling van wederzijdse erkenning op te nemen. Dat houdt in dat het etiket van uit andere lidstaten afkomstige producten niet aan de nationale methode behoeft te voldoen zo lang het aan de buitenlandse norm voldoet die gelijkwaardige bescherming biedt.

Na ommekomst van doorgaans drie tot zes maanden na bevestiging van ontvangst van de notificatie door de Europese Commissie (*standstill*-termijn) kan de procedure van nationale goedkeuring van de PDV-verordening hervat worden, waar deze na goedkeuring in werking treedt.

Onwaarheid en handhaving

In de Verordening EU nr. 767/2009 zijn toleranties opgenomen voor energiewaarde van 5% en voor eiwitwaarde voor 10%. De Lidstaten kunnen hier van afwijken aan de hand van een officiële nationale (genotificeerde) methode.

De afwijking van de hoeveelheidsaanduiding zal wellicht **niet** door de nVWA gehandhaafd worden gelet op de huidige tijdsgeest van bezuiniging en afslanking van het (Rijks)overheidsapparaat in samenhang met het ontbreken van volksgezondheidsaspecten. PDV dient dan zelf een toezichthouder(s) aan te wijzen, die dan ook zorgdraagt voor bemonstering en analyse. In dit kader zou gebruik gemaakt kunnen worden van de expertise bij Certificatie Instellingen (CI's) die ook actief zijn voor het toezicht op GMPplus. Meerdere CI's hebben expertise om het hier genoemde toezicht uit te voeren.

Eén CI wordt al ingezet door de stichting "Voederwaarde.nl". Deze stichting is opgericht door LTO (NOP), NVP, NVV en een aantal mengvoederbedrijven. Deze stichting stelt zich ten doel transparantie in de diervoederketen te bevorderen middels controle van voederwaarden en samenstelling van mengvoerders. Hiermee wordt in zekere zin een herstart van de activiteiten van de stichting CLO-Controle en ACV-Controle bewerkstelligd, die in de negentiger jaren van de vorige eeuw zijn beëindigd. Het illustreert de behoefte aan uniformiteit en transparantie in de etikettering van diervoeders.

De verdere handhaving geschiedt dan door middel van het voor de PBO wettelijk vastgestelde tuchtrecht. PDV betaalt jaarlijks reeds een 'fee' als potentieel gebruiker van het Tuchtgerecht akkerbouwproductschappen aan het Instituut Agrarisch Recht te Wageningen c.q. het secretariaat van het tuchtgerecht.

Ad 3: Status nationale officiële methode

De stelling dat een officiële methode niet noodzakelijk is om kwantitatieve gegevens betreffende energie en/of eiwit op het etiket te vermelden in het kader van de marktverordening diervoeders EU/767/2009 is nader onderzocht. Op dit moment staat het, volgens geraadpleegde deskundigen, een belanghebbende vrij gegevens te vermelden

ongeacht of deze gebaseerd zijn op de CVB-methode of niet. In die zin maakt het wel degelijk uit of de CVB-methode als de officiële nationale methode mag worden aangemerkt, omdat alleen dan - gelezen de passage in de twee bijlagen bij de communautaire verordening - de belanghebbende gehouden is om bij de vermelding op het etiket zich te baseren op de CVB-methode. Aanvullende informatie op het etiket mag ten algemene niet misleidend zijn zodat andersoortige vermeldingen betreffende de energie- en/of eiwitwaarde niet is toegestaan.

Tussenconclusie

Het aanwijzen van het CVB voederwaarderingssysteem als officiële nationale methode voor energie- en eiwitwaarde heeft naast voor- en nadelen ook gevolgen.

- De voordelen zijn een nationaal vastgestelde methode die uniform en transparant is, welke als enige gebruikt mag worden voor het vermelden van energie- en eiwitwaarden op labels. Zonder aanwijzing van het CVB voederwaarderingssysteem als officiële nationale methode voor energie- en eiwit zou er de vrijheid zijn te vermelden wat men zelf wil. In die zin zou een officiële nationale methode door partijen als nadeel kunnen worden gezien. Hierover is gezien ervaring vanuit het verleden geen eensluidend antwoord.
- De mededingingsrechtelijke regels behoeven niet van toepassing te zijn als het CVB voederwaarderingssysteem wordt erkend als officiële nationale methode en de status van overheidsprerogatief weet te verwerven.
- Het gevolg is wel dat er een toezichtstructuur gerealiseerd dient te worden.

In de klankbordgroep heeft de veehouderij geleding duidelijk aangegeven behoefte te hebben aan een nationaal vastgestelde methode om uniformiteit en transparantie in de diervoederketen mogelijk te maken. In dit kader wordt van het PDV-bestuur gevraagd de eerder gedane uitspraak te bekrachtigen.

§3.3 Wettelijk kader waarbinnen CVB opereert.

De CVB activiteiten zijn vanaf de oprichting uitgevoerd in een publieke omgeving. Eerst als activiteit van een van de diensten van het Ministerie van Landbouw. Sinds 1990 als dienst van het Productschap Diervoeder dat tot 2004 de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de Europese diervoederwetgeving in Nederland had. De CVB activiteiten vallen onder de reikwijdte van het Productschap Diervoeder als Publiekrechtelijke Bedrijfs Organisatie. Onder verantwoording van de SER is samen met de andere Publieks en Bedrijfsorganisaties de "Code Goed Bestuur product- en bedrijven" vastgesteld op 30 maart 2007.

De Code Goed Bestuur product- en bedrijven bevat 12 hoofdstukken en 23 principes. In deze Code zijn principes opgenomen welke voordien ook al geldend waren hetzij door regelgeving (b.v. aanbesteding) hetzij door richtlijnen van de SER als toezichthouder op de PBO (b.v. de PBO-toets). De principes die relevant zijn in dit project zijn:

Hoofdstuk 5. Besluitvorming, principe XIV

Bij het besluit tot het verrichten van een nieuwe activiteit of tot aanpassing van een bestaande activiteit, moet het bestuur beargumenteren waarom er ten aanzien van (aanpassing van) die activiteit gekozen is voor publieke uitvoering.

Hoofdstuk 10. Aanbesteding, principe XXI

Het bestuur handelt voor het gunnen van externe opdrachten volgens standaardaanbestedingsprocedures, gerelateerd aan drempelbedragen, en communiceert hierover op actieve wijze.

Met de PBO-toets worden aan de Product- en Bedrijfsschappen voorwaarden gesteld aan de activiteiten die door de bedrijfslichamen worden verricht. Deze toets omvat de volgende elementen:

<i>pbo-gehalte:</i>	Het doel is herleidbaar tot de wettelijke taken en bevoegdheden volgens artikel 71 van de Wbo en tot het instellingsbesluit van het desbetreffende bedrijfslichaam.
<i>complementariteit:</i>	De bedoelde activiteiten worden alleen verricht als ze niet of onvoldoende door de markt of door private organisaties worden opgepakt.
<i>non-exclusiviteit:</i>	De resultaten staan in beginsel aan alle werkgevers en werknemers, ge-organiseerden en niet-georganiseerden ter beschikking.
<i>primaat van stimuleren boven reguleren:</i>	Activiteiten die gericht zijn op stimuleren van gewenste ontwikkelingen hebben de voorrang boven het opleggen van dwingende regels.
<i>draagvlak:</i>	De activiteiten zijn afgestemd met de betreffende sector.
<i>evaluatie:</i>	bij het programma van activiteiten is voorzien in een evaluatie.

§3.4 Intellectueel eigendom en auteursrecht

CVB verzamelt wetenschappelijk onderzoek uit openbare bronnen, privaat opengestelde bronnen en eigen onderzoek. Op basis van deze gegevens worden rekenregels en concepten opgesteld. In het verleden heeft het Productschap zich met deze materie beziggehouden in het kader van de bescherming van de eigen CVB tabel. Hierbij is gekeken naar de volgende vormen van intellectueel eigendom:

- Intellectueel eigendom
- Auteursrecht
- Databankenrecht

Intellectueel eigendom

Het productschap heeft in 2007 het standpunt ingenomen dat het PDV/ CVB geen intellectueel eigendom (IE/IP) claimt over kennis die op dat moment in het publiek domein is gevallen.

Auteursrecht

Wat het PDV doet is publieke kennis verrijken met nieuw onderzoek. Hierdoor ontstaat een nieuw "werk" (een nieuwe creatieve schepping) in de zin van de Auteurswet dat op zichzelf weer beschermd is met auteursrecht.

De vraag of de CVB producten – en dan met name de rekenregels – beschermd kunnen worden met Auteursrecht is beschreven in het memo van KMVS. Het komt erop neer dat gegevens/ feiten die voortvloeien uit de wetmatigheid van de natuur zich niet auteursrechtelijk laten beschermen (Gods schepping laat zich niet claimen).

Databankenrecht

Het databankenrecht beschermt alleen tegen het overnemen van substantiële delen van de databank en kan worden ingeroepen tegen partijen die:

1. (een substantieel deel van) de CVB producten kopiëren, reproduceren of openbaar maken (verspreiden of opnemen in hun eigen producten);
2. (een substantieel deel van) de CVB producten geheel of gedeeltelijk zonder toestemming van het PDV gebruiken;
3. (een substantieel deel van) de rekenregels reproduceren, verveelvoudigen of openbaarmaken (als zelfstandig product of als onderdeel van eigen producten).

Bescherming CVB-tabel tussen 2005 en 2010

In deze periode is gekozen voor een dubbele bescherming van de CVB tabel:

- Auteursrechtelijk, welke als zwak is beoordeeld en;
- Privaat d.m.v. een overeenkomst: hierbij wordt met een overeenkomst het gebruik van de CVB producten strikt persoonlijk gehouden op straffe van een boete.

In het bestuursbesluit van het Productschap Diervoeder van maart 2010 is, bij de behandeling van het rapport Markink Thielen, besloten de afscherming van de CVB tabel te laten vervallen.

Het enige recht dat PDV kan ontlenen aan CVB is het databankrecht, waarbij partijen niet zonder bronvermelding mogen citeren uit de CVB-tabel. Verder zou auteursrecht geclaimd kunnen worden. Dit wordt op juridische basis als zwak beoordeeld. Het enige dat overblijft is een morele grond.

Bronnen voor het opstellen van de CVB-tabel

Op basis van bovenstaande exercitie kan CVB voor het opstellen van CVB tabellen gebruik maken van onderzoek uit het publieke domein, eigen onderzoek en van door derden vrijwillig aangeleverd onderzoek. Eerder in dit subhoofdstuk is al geconcludeerd dat auteursrechtelijk bescherming een te zwakke basis is voor bescherming van eigen gegevens geeft en dus ook geen belemmering vormt voor het gebruik van gegevens van derden. Hetzelfde geldt voor het gebruik van gegevens die beschermd zijn met intellectueel eigendom. De literatuur is zo breed dat namelijk voor veel nieuwe concepten voor voederwaardering in de literatuur vaak al "bekende" informatie is te vinden. Gezien bovenstaande overwegingen wordt intellectueel eigendom en auteursrecht niet als beperkend gezien voor het opstellen van CVB-tabellen.

§3.5 Synthese

De CVB-activiteiten zijn activiteiten van het Productschap Diervoeder. Aangezien deze activiteiten zullen worden aangemerkt als economische activiteiten is zowel het leerstuk van 'mededinging' als 'staatsteun' aan de orde.

Als de CVB-voederwaardetabel voor energiewaarde en eiwitgehalte als de 'officiële nationale methode' wordt aangewezen, en de toepassing hiervan als overheidsprerogatief wordt erkend, zijn de mededingingsregels in beginsel niet van toepassing.

Indien de CVB-tabel als economische activiteit wordt gefinancierd met (publiekrechtelijke) heffingen dan is staatsteun aan de orde voor zover de overheid cq productschap beleid uitoefent ten aanzien van de allocatie van de gegeneerde heffingsgelden. Alleen indien de heffingsgelden op verzoek van de (deel)sector rechtstreeks en exclusief worden aangewend voor de bekostiging van de CVB-tabel en het productschap slechts een doorgeefluik is

waarop geen eigen beleid te dien aanzien wordt uitgeoefend, kan ingevolge het Pearle-arrest onder de staatssteunregels uit worden gekomen.

Ook als de CVB-activiteiten in de hoedanigheid van officiële methode uitsluitend als overheid prerogatief wordt erkend, dan zijn de staatssteunregels niet van toepassing.

Temeer nu beide leerstukken weerbarstig zijn en een grote impact kunnen hebben op de CVB-activiteiten, is het aan te bevelen om met de Europese Commissie informeel te bespreken of naar het oordeel van de Commissie in de situatie waarin de CVB-voederwaardetabel is erkend als officiële methode in de zin van de Verordening EG nr. 767/2009 sprake is van de uitvoering van een overheids prerogatief. Mocht dit niet (volledig) kunnen dan zal afstemming nodig zijn op het gebied van mededinging en staatssteunregels. Hiertoe dient samen opgetrokken te worden met ambtenaren van Ministerie EL& I. . Dat zou uiteindelijk de weg vrij maken om de productschapsverordening waarmee de CVB-tabel als de officiële methode wordt aangewezen, op nationaal niveau goedgekeurd te krijgen.

Aanwijzing als officiële nationale methode

Voor het vaststellen van een officiële nationale methode is het nodig een rechtsgeldig algemeen verbindende verordening tot stand te brengen. Hiervoor zijn de volgende acties nodig zoals deze zijn opgenomen in onderstaande tabel

Tabel Tijdsplan voor invoering van verordening.

actie	Wie	tijdschatting
Onderwerp verordening bepalen		onbepaald
Pre-toets door Europese Commissie		onbepaald
Toezichthouder aanwijzen als voorfase voor de tuchtrechtelijke handhaving		onbepaald
Besluit aanwijzing toezichthouder ¹ opstellen en vaststellen door bestuur Het toenmalige Ministerie van LNV heeft in haar reactie aangegeven geen capaciteit beschikbaar te hebben voor toezicht. In de diervoedersector zijn meerdere controle instellingen en certificerende organisaties actief, die gekwalificeerd zijn deze toezichtwerkzaamheden uit te voeren. Verder zijn er sinds kort CI's actief voor de stichting "voederwaarde.nl". De CI's kunnen hierbij betrokken worden. In die zin wordt ook geadviseerd onder nader vast te stellen voorwaarden gebruik te maken van de aanwezige capaciteit en kennis voor het toezicht op diervoeder. Met het aanwijzen van een toezichthouder zal een inspectieplan opgesteld dienen te worden. De noodzaak is nu niet groot. In dit geval wordt voorgesteld aan de hand van signalen uit de markt actie te gaan ondernemen.		onbepaald
Goedkeuring Besluit toezichthouder door zowel ministers van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie als van Veiligheid en Justitie		meerdere maanden
Ontwerptekst maken van verordening		week
Tekst aanbieden aan SER ter plaatsing in Mededelingenblad (PBO-blad), het zgn. 'voorhangen' (belanghebbenden krijgen de gelegenheid opmerkingen in te dienen)		zes weken
Vaststelling verordening door het bestuur in een openbare vergadering		Dag November 2011
notificeren als technisch voorschrift via EL&I (LNV) bij de Europese Commissie		1 + 3 tot 1+ 6 maanden
Goedkeuring door SER (evt. met inachtneming opmerkingen NMA).		maximaal

		dertien weken
Plaatsing in Verordeningenblad (PBO-blad) inwerkingtreding daags daarna		Week 2 ^e kwartaal 2012

Een overheidsprerogatief voor een officiële nationale methode is ook aan overheidsregels gebonden. “De Code Goed Bestuur product- en bedrijven”, die is vastgesteld door de Productschappen is een goede handreiking.

Leidend voor de “De Code Goed Bestuur product- en bedrijven” is in dat geval principe XIV: Bij het besluit tot het verrichten van een nieuwe activiteit of tot aanpassing van een bestaande activiteit, moet het bestuur beargumenteren waarom er ten aanzien van (aanpassing van) die activiteit gekozen is voor publieke uitvoering. Een nadere uitwerking is de PBO-toets uit het Handvest Goede Besturing en Publieke Verantwoording Bedrijfslichamen Wbo” van 2006. Voor CVB zijn belangrijke uitgangspunten:

- complementariteit: De bedoelde activiteiten worden alleen verricht als ze niet of onvoldoende door de markt of door private organisaties worden opgepakt. Bij het besluit tot het verrichten van een nieuwe activiteit of tot aanpassing van een bestaande activiteit, moet het bestuur beargumenteren waarom er ten aanzien van (aanpassing van) die activiteit gekozen is voor publieke uitvoering. **(Principe XIV)**
- non-exclusiviteit: De resultaten staan in beginsel aan alle werkgevers en werknemers, georganiseerden en niet-georganiseerden ter beschikking;

Wanneer de bovengenoemde standpunten en het mededingingsrechtelijke advies worden vertaald naar CVB, betekent dit het volgende uitgangspunt, van een gedragen behoefte aan standaardisering van voederwaarden in de diervoedersector, waarbij de volgende aspecten aan de orde zijn.

- Basissystemen die actueel, onafhankelijk, en wetenschappelijk onderbouwd zijn om te dienen als uniforme eenheid voor voederwaardering voor de verschillende diersoorten ten behoeve van veehouderij, onderwijs, onderzoek en etikettering en/of.
- Een gemotiveerd sectorbelang is voorwaarde en ligt aan de basis van het draagvlak voor het ontwikkelen van een voederwaarde. Belangen van derden kunnen geschaad worden als daar een groter sectoraal belang tegenover staat.
- Een behoefte aan uniformering ten behoeve van onduidelijkheid in de markt of maatschappelijke aspecten.

Voordat CVB voorstelt een voederwaardering gaat aanpassen of nieuw introduceren, zal door de CVB-Commissie een toets op deze uitgangspunten moeten worden uitgevoerd. Veehouders hebben in deze discussie duidelijk aangegeven een behoefte te hebben aan een onafhankelijke, actuele en accurate voederwaardering waarmee zij zelf rantsoenen kunnen samenstellen, voeders kunnen vergelijken en het veevoedkundig advies van leveranciers kunnen begrijpen.

Verder geldt voor PDV/CVB ten aanzien van aanbesteding / het inschakelen van derde partijen het overheidsbeleid dat is verwoord in principe XXI.

Staatssteunregels

Als de CVB tabel niet de status van een overheidsprerogatief krijgt voor de officiële nationale methode zijn de staatssteunregels van toepassing. Bij het opstellen van het

mededingingsrechtelijk advies is dit als een obstakel gesignaleerd. Dat hoeft niet in te houden dat het verboden staatssteun is. Daartoe is het aan te bevelen om - hand in hand met het Ministerie van EL&I - met de Europese Commissie vooraf informeel te bespreken of naar oordeel van de Commissie het verboden staatssteun is.

Intellectueel eigendom

De positionering van CVB in een publiekrechtelijke omgeving maakt dat CVB producten publiek beschikbaar zijn tegen passende vergoedingen. Aan CVB producten kan een databank recht ontleend worden. Bij het citeren uit de databank moet deze vermeld worden. Het auteursrecht is juridisch gezien zwak. Alleen op morele gronden kan er een beroep op gebruikers worden gedaan.

Voor het opstellen van CVB tabellen kan CVB gebruik maken van onderzoek uit het publieke domein, eigen onderzoek en van door derden vrijwillig aangeleverd onderzoek. De IP-status van nieuwe concepten voor de voederwaardering wordt, omdat hierover in de wetenschappelijke literatuur in de meeste gevallen al breed is gepubliceerd, niet als beperkend gezien voor het opstellen van toekomstige CVB-tabellen

\$4. Inhoud CVB tabel

De CVB tabel is het communicatiemiddel van CVB. Via dit boekwerk maakt CVB haar werkzaamheden toegankelijk voor bedrijven en organisaties in de diervoederketen. De CVB activiteiten zijn terug te brengen tot driehoofdactiviteiten.

1. Inzicht geven in de gemiddelde gehalten van voedermiddelen.
2. Voederwaardering voedermiddelen voor landbouwhuisdieren
3. Behoeften van landbouwhuisdieren.

Dit hoofdstuk richt zich met name op onderdeel A en B., waarbij onderdeel B de voederwaardering het fundament is van CVB. Dit fundament wordt versterkt met goede gehalten en bijbehorende voedernormen.

Het CVB is de nationale referentie tabel, die is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en is gevalideerd. Door deze werkwijze is de robuustheid van de CVB-tabel gewaarborgd, maar heeft tot gevolg dat de CVB tabel volgend van aard zal zijn. Iedere partij in Nederland moet deze als basis kunnen gebruiken. Ontwikkelingen met een innovatief karakter worden na een uitgebreide toetsing verwerkt of opgenomen in de CVB tabel. Op termijn zijn ook andere alternatieven mogelijk zijn zoals een EU tabel. Als dit laatste aan de orde is, komt het vanzelf terug op de agenda van CVB. De komende jaren zal vanuit CVB geen actief beleid gevoerd worden.

Om de positie van CVB voor nu en straks te waarborgen is een vorm van actualiteit nodig, die inzet vraagt van CVB. Deze inzet kan uitgesplitst worden op drie niveaus, waarmee de actualiteit van CVB wordt gewaarborgd, binnen de mededingingsrechtelijke randvoorwaarden en principe XIV van de code goed bestuur. Dit wordt later in dit hoofdstuk nader toegelicht. Deze drie niveaus zijn:

1. Basaal onderhoud en actualisatie van de tabel binnen bestaande systemen.

Het doel van de aanpassingen is de CVB-tabel in overeenstemming te houden met de actuele samenstelling van voedermiddelen en/of als gevolg van veranderde analysemethoden. Meer concreet betreft het:

- Aanpassing van chemische samenstelling en herberekening van bijbehorende voederwaarden
- Aanpassing van de nutriëntverteerbaarheid van veranderde of nieuwe voedermiddelen en/of als gevolg van veranderde analysemethoden en/of beschikbare literatuur.

Alle activiteiten zijn het gevolg van veranderende voedermiddelen of gewijzigde analysemethoden. Er is geen sprake van innovatie maar wel van onderhoud.

2. Doorontwikkelen van bestaande voederwaardesystemen binnen bestaande concepten

Het doel van de aanpassing is bestaande voederwaarden in de CVB-tabel beter te laten aansluiten bij de werkelijke waarde voor het dier. Dit zal geschieden door het actualiseren van systeemformules en/of extra introduceren van coëfficiënten. Een actueel voorbeeld is het aanpassen van de NEv formule voor varkens.

De inzichten zijn gebaseerd op dierexperimenteel onderzoek (gepubliceerd in publieke domein, privaat onderzoek aan CVB beschikbaar gesteld, of in opdracht van CVB uitgevoerd).

Deze aanpassingen hebben zowel een innovatief karakter als een onderhoudskarakter. Het is niet ondenkbaar dat vanuit mededingingsrechtelijke gronden bezwaren geuit kunnen worden tegen aanpassingen die vallen onder dit niveau. Daarom is een toetsing gewenst.

3. **Nieuwe voederwaarden en vervanging van bestaande voederwaardesystemen**

Het doel van de introductie van nieuwe voederwaarde naast of in plaats van bestaande voederwaarden in de CVB-tabel is een betere aansluiting bij de werkelijke waarde voor het dier. Dit zal geschieden door het aanpassen van formules en/of extra introduceren van coëfficiënten. Deze nieuwe voederwaarden zijn gebaseerd op nieuwe voederwaarderingssystemen waarin nieuwe, innovatieve wetenschappelijke kennis en inzichten met betrekking tot de verteringsfysiologie en de benutting van nutriënten door landbouwhuisdieren zijn verwerkt.

Deze innovaties hebben een innovatief karakter. Het is denkbaar dat er vanuit mededingingsrechtelijke gronden bezwaren geuit kunnen worden tegen deze aanpassingen. Een toetsing is noodzakelijk.

Wel hebben alle partijen in Nederland (onderzoek, veehouderij, diervoedersindustrie en adviesbedrijven) baat bij een ontwikkeling van fundamentele kennis op het terrein van nutriënten benutting en conceptuele ontwikkeling. Internationale samenwerking tussen organisaties op fundamenteel en conceptueel terrein moeten worden geëntameerd.

Begroting

Wat betreft deze drie niveaus is nog het volgende van belang:

- Activiteiten vallen onder niveau 1 en 2 worden in principe gefinancierd uit de reguliere heffingen ten behoeve van de CVB activiteit. Activiteiten vallend onder niveau 3 worden, na toetsing, projectmatig uitgevoerd en via een aparte PDV heffing (al dan niet samen met andere financiers) bekostigd.
- Activiteiten waarvan wordt vastgesteld dat ze behoren tot niveau 1 behoeven geen nadere toets te ondergaan wat betreft mededingingsrechtelijke randvoorwaarden en de code goed bestuur. Een dergelijke toets is wel aan de orde voor activiteiten vallend onder de niveaus 2 en 3.
- Alle plannen om de CVB tabel te actualiseren worden beschreven in het werkplan. Het is de verantwoordelijkheid van de CVB-commissie het werkplan en de onderliggende projectvoorstellen te toetsen en te beoordelen binnen de gestelde kaders. Nadat de CVB-Commissie het werkplan met onderliggende projectvoorstellen heeft goedgekeurd dat deze verder geleid worden via het PDV-bestuur. Aanvullende begrotingen vragen een goed samenspel tussen CVB-commissie en PDV-bestuur.

Mededingingsrechtelijke randvoorwaarden en principe XIV

Met de mededingingsrechtelijke randvoorwaarden wordt ook principe XIV van de code goed bestuur bedoeld. In de toekomst zullen nieuwe ontwikkelingen getoetst moeten worden aan beide uitgangspunten. Leidend in de beoordeling zal zijn

- De noodzaak tot standaardisatie om tot uniformering van een energie of eiwitwaarde te komen om duidelijkheid te scheppen en eerlijkheid in de handel te stimuleren.
- Draagvlak voor een ontwikkeling, zonder dat daarmee belangen van belanghebbenden onevenredig worden geschaad.

Projecten die CVB wil uitvoeren kunnen ook opgepakt worden door het bedrijfsleven. De meerwaarde van CVB is die aspecten van voederwaardering op te pakken, waar behoefte is aan standaardisering en uniformering vanuit de gehele keten. Voorafgaand aan de start van een project is nooit helemaal duidelijk wat de status ervan zal worden. In dit stadium van informatie delen wordt van de manager CVB een grote mate van vertrouwelijkheid gevraagd. Hierop wordt in het volgende hoofdstuk nader ingegaan.

CVB-tabel 2007

De actuele CVB tabel vormt de basis voor de verdere discussie. Deze CVB tabel wordt door alle partijen geaccepteerd. Voorts wordt voorgesteld de met onderzoek in gang gezette ontwikkelingen verder af te maken dan wel te continueren. Hiermee is de basis voor een actuele CVB-tabel gelegd en kan deze worden gecontinueerd.

In onderstaande tabellen wordt aangegeven welke activiteiten momenteel lopen, en tot welk niveau potentiële activiteiten met betrekking tot een bepaald aspect behoren.

Tabel 1: Gehalten		
Nu	Huidige werkwijze	CVB in 2010 tot 2015
Weeender analyses	Via vrijwillige inzending van gegevens	Verzameling van data die op vrijwillige basis door bedrijven en instellingen worden aangeleverd, blijft de grondslag van de gehalten in de CVB tabel. De aanlevering van analyses door bedrijven wordt door CVB gestimuleerd. Hierbij wordt samengewerkt met een kern van gekende laboratoria om kwalitatief vergelijkbare cijfers te krijgen. Er wordt gestreefd naar actuele cijfers met een beperkte inzet van middelen. Daarbij wordt gewaarborgd dat de voedermiddelen die opgenomen zijn een redelijke afspiegeling zijn van de kwaliteiten van de voedermiddelen die in de praktijk gebruikt worden. In die zin is een actief beleid van CVB wenselijk. Samenwerking met derden om lacunes (voorbeeld aminozuren) aan te vullen kan, mits onafhankelijkheid is gewaarborgd.
Mineralen	Via vrijwillige inzending van gegevens en (projectmatig) analyses in opdracht CVB	
Spoorelementen	Via vrijwillige inzending van gegevens en (projectmatig) analyses in opdracht CVB	
Koolhydraten etc	Via vrijwillige inzending van gegevens en (projectmatig) analyses in opdracht CVB	
Vetzuren	Projectmatig analyses in opdracht CVB	
Aminozuren	Behoeftte aan aanvullende gegevens op een aantal deelterreinen.	
Deze activiteiten zijn een pijler van het basale onderhoud van de tabel.		

Tabel 2: Herkauwers / geiten / schapen	
CVB-2007/2010	Status 2010/2011
VEM	Vorbereidingen voor opname van producten uit bioethanolindustrie in CVB-tabel (niveau 1). Verdere vernieuwing volgens nieuwe werkwijze.
DVE	Afronden bestaand onderzoek voor DVE van silages, droge mengvoedergrondstoffen, en vloeibare producten via de aangepaste nylon bag methode. De resultaten hiervan verwerken in de CVB-tabel. Verdere vernieuwing volgens nieuwe werkwijze.
OEB	
OEB-2	
VEVI	Zie VEM
DVmet	De aanpassingen van DV aminozuren gelijk laten op lopen met de DVE aanpassingen. De resultaten hiervan verwerken in de CVB-tabel. Verdere vernieuwing volgens nieuwe werkwijze.
DVlys	
SW	Geen acties gepland. Verdere vernieuwing volgens nieuwe werkwijze.
VW	Geen acties gepland. Verdere vernieuwing volgens nieuwe werkwijze.
Mineralen / spoor-	(Via COMV): actueel houden van de mineralen- en spoorelementen-voorziening van herkauwers. Verdere vernieuwing volgens nieuwe werkwijze

elementen	
-----------	--

Tabel 3: Varkens	
CVB-2007/2010	Status 2010/2011
NEv / EW	<p>Actualisatie fecale verteerbaarheden vleesvarkens t.b.v. NEv / EW waardering afronden en verwerken in CVB-tabel.</p> <p>Afronding van de aanpassing NEv formule mbv database INRA en verwerken in CVB-tabel.</p> <p>Mogelijke nieuwe tabellen, zoals EW-zeug en EW-big, worden volgens de nieuwe werkwijze getoetst</p>
vP Mineralen / spoor-elementen	<p>Actualisatie van de P-verteerbaarheid van voedermiddelen is onderhoud (niveau 1).</p> <p>Waardering van andere mineralen en spoorelementen wordt volgens de nieuwe werkwijze getoetst</p>
DV Amino-zuren	Momenteel lopen er geen acties. Actualisatie bestaande tabel is onderhoud (niveau 1); Verdere vernieuwing volgens nieuwe werkwijze

Tabel 4: Pluimvee	
CVB-2007/2010	Status 2010/2011
OEIh	Een eventueel project OEIh, gebaseerd op onderzoek bij leghennen zal volgens de nieuwe werkwijze getoetst worden
OEvlk	Nu wordt OEpl gebruikt. Het onderzoek voor OEvlk is gestart met uitsplitsen voor koolhydraten en het verteringsonderzoek loopt. Dit onderzoek afronden en verwerken in CVB-tabel. Daarna onderhouden van tabel (valt onder niveau 1)
oP Mineralen / spoorelementen	Onderhouden van huidige oP tabel is niveau 1. Doorontwikkelen van op waardering zal volgens de nieuwe werkwijze getoetst worden. Idem waardering van andere mineralen en spoorelementen dient volgens de nieuwe werkwijze getoetst te worden
DV Amino-zuren	Er loopt al ruim een jaar een project om op basis van literatuur de huidige fecale aminozuurverteerbaarheid te vervangen door een systeem darmverteerbare aminozuren vleeskuikens. Bezien wordt of deze waardering ook voor leghennen gebruikt kan worden.

Tabel 5: Konijnen / Paarden	
Nu	Status 2010/2011
OEK	Literatuuronderzoek ter actualisatie van de huidige OEK tabel is gestart en zal na afronding in de tabellen worden geïmplementeerd
EWpa	Er loopt een project waarbij van een aantal ruwvoerders voor paarden de fecale verteerbaarheid wordt onderzocht.

§5 Organisatorisch kader CVB

§5.1 Bestuurlijke inbedding

In het vorige rapport van de Commissie is geadviseerd een scheiding tussen beleid en wetenschappelijk advies in te bouwen in het toekomstige beleid ten aanzien van CVB. Vanuit het mededingingsrechtelijk advies wordt voorgesteld daar nog een element van toetsing aan toe te voegen, nl. om de ontwikkeling van nieuwe voederwaarden en de vervanging van bestaande voederwaarderingsystemen te toetsen. Deze toetsing vindt plaats op twee momenten

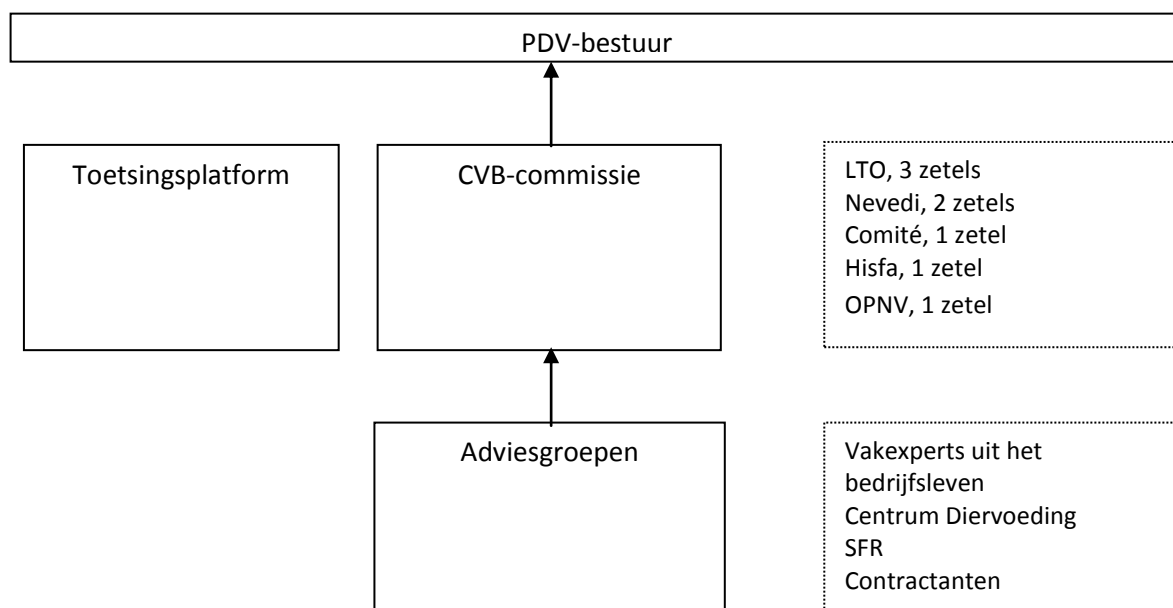
- voordat er een project wordt uitgewerkt en opgenomen in een werkplan. Informele toetsing om de mededingingsrechtelijke vragen in beeld te krijgen en te voorkomen dat er onnodige energie wordt gestoken in niet haalbare projecten. Hierin wordt een zekere vertrouwelijke regie rol van de manager CVB verwacht.
- Bij het opstellen van het projectplan en voor goedkeuring bij CVB-commissie en PDV bestuur. Dit is een formele toetsing

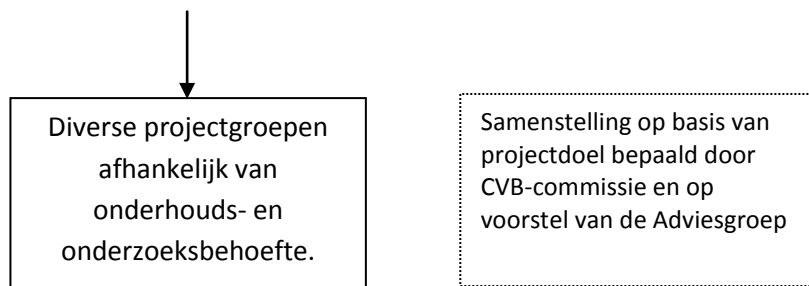
Hierover zijn de meningen het eens.

De ideeën moeten worden getoetst, maar door wie en hoe. Er zijn twee opties door de CVB-commissie zelf of een apart platform (vast of ad hoc, dat nader ingevuld kan worden)

- Het ligt voor de hand om de CVB-Commissie hiermee te belasten. Echter dit zal door belanghebbenden niet als geloofwaardig worden beschouwd.
- Wat overblijft is een toetsing buiten de CVB-commissie, indien nodig. Er wordt een advies geformuleerd buiten de CVB Commissie op basis van mededingingsrechtelijke en maatschappelijke gronden.

Sectorbelangen kunnen zo tegengesteld zijn aan individuele belangen dat het goed is derden hier een oordeel over te laten vormen. Om iedere vorm van partijdigheid te voorkomen kiest de Commissie Markink-Thielen voor een constructie met een voorhangprocedure. Mochten er bezwaren zijn tegen een projectvoorstel dan wordt op ad hoc basis een commissie benoemd. De CVB tabel wijst een persoon aan, belanghebbenden wijzen een persoon aan en samen kiezen ze een derde. Op basis van de ingebrachte argumenten wordt een bindend advies opgesteld.

Scheiding tussen beleid, wetenschappelijk advies en mededingingsrechtelijke aspecten

Geadviseerd is om een nieuwe CVB-commissie op te richten die onder het bestuur van het PDV acteert en de huidige begeleidingscommissie CVB vervangt. Deze commissie, die samengesteld is uit directe gebruikers, heeft een beleidmatige rol, die is geworteld in een diervoedertechische achtergrond. De CVB-commissie heeft ten doel visie en beleid te ontwikkelen voor onderhoud en ontwikkeling van het CVB. Deze commissie zorgt voor het aanbesteden van wetenschappelijk onderzoek, het opstellen van een jaarlijkse begroting en het aangaan met samenwerkingsverbanden met andere partijen.

De CVB-commissie wordt hierin bijgestaan door één (of meer) adviesgroepen bestaande uit diervoederexperts vanuit het bedrijfsleven, wetenschappelijke- en onderzoeksinstituten en partners. De adviesgroep draagt zorg voor het technische onderhoud en wetenschappelijke actualiteit van het CVB, stelt onderzoeks- en projectvoorstellen op en adviseert de CVB-commissie vakinhoudelijk over het te voeren beleid.

Op deze manier kan een onafhankelijke visie worden ontwikkeld met bijbehorende uitvoeringsplannen. Verder worden de belangen tegenstellingen tussen partners in CVB uit de vakinhoudelijke discussie gehaald. De manager CVB heeft de verantwoordelijkheid vertrouwelijk om te gaan met onderwerpen waarvan hij mag verwachten dat deze mededingingsrechtelijke vragen op roepen. Wel heeft de manager CVB de bevoegdheid minderheidsideeën / standpunten uit de adviescommissies en projectgroepen in te brengen in de CVB-commissie, zodat ieder onderwerp naast een vakinhoudelijke toetsing ook een beleidsmatige toetsing kan ondergaan.

Het is onwenselijk personen een dubbelrol te geven in zowel de CVB-commissie als de adviesgroepen. De onderzoeksinstituten willen betrokken zijn bij werkgroepen en hebben te kennen geven geen bestuurlijke invloed na te streven.

Adviesgroepen

In de CVB adviesgroepen (opvolgers van de huidige CVB werkgroepen) is ruimte voor afgevaardigden van de dragende organisaties van PDV en partners die een bijdrage kunnen en willen leveren in de onderliggende projecten. Leden van de adviesgroepen onderschrijven het Memorandum of Understanding van CVB. Van deelnemers in adviesgroepen wordt een constructieve opstelling verwacht.

Projectgroepen

CVB-projectgroepen werken in opdracht van een CVB-adviesgroep projecten uit. De samenstelling is wisselend en bestaat uit experts op het betreffende terrein (medewerkers van onderzoeksinstituten en organisaties die bij het project betrokken zijn). De projectgroepen worden aangestuurd door iemand die door CVB is aangewezen. In de meeste gevallen zullen dit medewerkers van CVB zijn.

Tegenstrijdigheden

In de huidige constructie van CVB als dienst van het PDV zitten in de uitvoering een aantal tegenstrijdigheden. De beleidsmatige aansturing van AVO onderzoek en het coördineren van CVB roepen vragen op. Als de manager CVB geen beleidsmatige verantwoording voor het AVO onderzoek draagt voor toewijzing van projecten zou aan een groot aantal bezwaren tegemoet gekomen kunnen worden.

Partners van CVB

De belangrijkste motivatie van de huidige contractanten, die een eerste aanzet geven voor derde geldstromen, is van morele aard. Het Nederlandse diervoederbedrijven met vestigingen in het buitenland en enkele buitenlandse bedrijven. Zij gebruiken CVB data ook in deze vestigingen naast de lokale voederwaarden. Deze bedrijven hebben duidelijk aangegeven betrokken te willen zijn bij de verdere ontwikkeling van CVB, mede voor verantwoording van de jaarlijkse bijdrage aan CVB. In een situatie dat de CVB commissie het beleid bepaalt en de adviesgroepen ideeën kunnen genereren en projecten uitwerken ligt het voor de hand vertegenwoordigers van deze bedrijven een plaats te geven in adviesgroepen.

\$5.2 Juridische inbedding: stichting, onderdeel van productschap of uitbesteding

Met alle gebruikers is in de eerste opdracht gesproken over de toekomstige positionering van CVB in of buiten het Productschap. Door iedereen wordt onderkend dat de positie van productschappen verandert. Voorbeelden zijn de recente verzelfstandiging van de GMP+ regeling. In die zin positioneren een minderheid van de geïnterviewden het CVB nu al in een stichting. Sommige mensen stellen voor de werkzaamheden van het CVB in zijn geheel uit te besteden aan een contractpartij. Aansturing via een bestuur en werkgroepen/commissies blijft gelijk alleen PDV of stichting heeft geen mensen voor CVB in dienst. De grootste voordelen zijn flexibiliteit, personele invulling en synergie die bereikt kan worden met de partner aan wie het wordt uitbesteed. Zwaarder wegende nadelen zijn dat er geen eigen expertise meer is en het stuur (secretariaat) uit handen wordt gegeven. In beide gevallen zal de financiering vooralsnog geschieden vanuit heffingen van het PDV, waarbij het model SKV als voorbeeld wordt gezien.

Op dit moment ziet een meerderheid van de gebruikers er geen voordeel in CVB in een stichting te plaatsen in vergelijking tot een dienst van het Productschap. Er worden extra kosten gegenereerd, zonder dat daar voordelen tegenover staan. Wel wordt uitdrukkelijk gevraagd CVB nu als zodanig te positioneren dat het als dienst gemakkelijk verzelfstandigd kan worden in een stichting en zo nodig de werkzaamheden ondergebracht kunnen worden bij een contractpartij, waarbij wellicht een aantal productschapstaken die nu door dezelfde medewerkers die ook de CVB werkzaamheden uitvoeren worden meegenomen. Dit beeld is door de klankbordgroep bevestigd.

\$5.3 Procedure voor het opnemen van nieuwe ontwikkelingen in CVB

1. Doel

De CVB-tabellen (korte beschrijving systemen, voedermiddelen met gemiddelde chemische samenstelling en bijbehorende voederwaarden en de voedernormen) zijn ontwikkeld in nauwe samenwerking met bedrijfsleven, adviesorganisaties en onderzoeksinstituten. Het doel van deze procedure is te beschrijven hoe nieuwe

ontwikkelingen worden getoetst voordat een proces wordt gestart dan kan leiden tot opname in de CVB tabel.

Nieuwe ontwikkelingen zijn aanpassing, doorontwikkeling of vernieuwing van voederwaarden, en daarmee samenhangend de voedernormen. Reguliere aanpassingen als gevolg van gewijzigde voedermiddelen vallen onder onderhoud.

2. Betrokkenen

- De leden van de CVB Commissie worden afgevaardigd door de dragende organisaties van het PDV. De CVB-Commissie adviseert het bestuur van het PDV over het te volgen beleid van CVB.
- De leden van de adviesgroepen worden afgevaardigd door de dragende organisaties en partners die een financiële of anderszins concrete bijdrage kunnen en willen leveren in de onderliggende projecten. Leden van de adviesgroepen onderschrijven het Memory of Understanding van CVB.
- Belanghebbenden zijn bedrijven en organisaties met belangen bij ontwikkelingen van CVB of die geschaad kunnen worden in hun belangen door ontwikkelingen van CVB.

3. Ideeën en verzoeken tot verbetering

Een van de eerste stappen voor een mogelijke nieuwe ontwikkeling is het verzamelen van ideeën en het doen van verzoeken om verbetering. Ideeën zijn afkomstig van.

- a) Bedrijven in de diervoederketen, welke bij het CVB worden ingebracht via;
 - a. Adviesgroepen
 - b. Rechtstreeks bij het secretariaat van CVB.
- b) Publieke en private onderzoeksinstituten
- c) Collega productschappen en koepelorganisaties
- d) Overheid.

Alle ideeën en verzoeken worden gemotiveerd en vastgelegd in een jaarlijks concept werkplan. Het concept werkplan wordt geëvalueerd in de CVB-commissie, op grond waarvan het werkplan definitief wordt gemaakt. De CVB commissie bepaalt de relevantie van ieder idee/verzoek. De werkplannen worden voorgelegd aan het bestuur PDV en zijn openbaar. Relevante ideeën, die in een definitief werkplan zijn vastgelegd worden verder uitgewerkt tot een projectvoorstel. Met het uitwerken van een projectvoorstel wordt de manager CVB en van toepassing zijnde adviesgroep belast.

Voordat gestart wordt met het uitwerken van een projectvoorstel pretoetst de CVB-commissie of er voldaan kan worden aan principe XIV van de code goed bestuur en mededingingsrechtelijke aspecten In dit kader is het de verantwoordelijkheid van de CVB-Commissie alle belanghebbenden in deze pretoetsing te betrekken. Het doel is zicht inzicht te verwerven in obstakels die op termijn kunnen ontstaan.

4. Uitwerken van projectvoorstel

Een project voorstel is een beschrijving van:

- het beoogde eindresultaat,
- de beschikbare kennis/onderzoekresultaten,
- de (nog) ontbrekende data en/of (praktijk)kennis voor implementatie van het idee, en
- de werkzaamheden die nodig zijn om het beoogde resultaat te realiseren.

- een toets op principe XIV van de code goed bestuur en mededingingsrechtelijke aspecten

Ieder projectvoorstel wordt uitgewerkt in een aantal stappen.

- Een opsomming van bij CVB beschikbare kennis uit het publieke en private domein. Het is mogelijk dat gebruik wordt gemaakt van data die door private onderzoeksinstituten zijn ontwikkeld in een afgeschermd omgeving. Indien er gebruik wordt gemaakt van afgeschermd gegevens is een beschrijving nodig onder welke voorwaarden (vergoeding, wachttermijnen, wetenschappelijke onderbouwing, etc.) deze data gebruikt kunnen worden door CVB. Voor alle onderzoeksgegevens (zowel afkomstig uit het publieke als private domein) geldt dat een wetenschappelijke toetsing nodig is aan de criteria zoals door CVB opgesteld.
- Aanvullende werkzaamheden en onderzoeken die nodig zijn om het gewenste eindresultaat te bereiken.
- Door CVB geformuleerde wetenschappelijke criteria waaraan de onderliggende onderzoeksgegevens en het te ontwikkelen eindresultaat moeten voldoen voordat het opgenomen kan worden in de CVB tabel.
- Een begroting, waarin de financiële dekking van het voorstel is verwerkt.

Alvorens een project ter goedkeuring door de CVB-commissie aan het PDV-bestuur kan worden voorgedragen moet een toets op principe XIV van de code goed bestuur en mededingingsrechtelijke aspecten plaatsvinden. In dit kader is het de verantwoordelijkheid van de CVB-Commissie de belanghebbenden in deze toetsing te betrekken via een voorhangprocedure. Mochten er bezwaren zijn dan wordt een adhoc commissie aangewezen. Uiteindelijk zullen de resultaten van de toetsing worden meegenomen in het projectvoorstel, alvorens een advies aan het bestuur PDV kan worden opgesteld.

Projectvoorstellen worden uitgewerkt in de betreffende adviesgroep of een daardoor benoemde projectgroep. Projectvoorstellen worden door de CVB Commissie beoordeeld. Projectvoorstellen kunnen pas gestart worden nadat het voorstel is goedgekeurd door de CVB Commissie / bestuur PDV en financiële dekking is gevonden.

5. Uitvoering projectvoorstellen

Projectvoorstellen worden toegewezen aan een adviesgroep. Indien nodig kan een projectgroep worden opgericht.

De adviesgroep bewaakt de voortgang van het project en draagt zorg voor de wetenschappelijke en onafhankelijke toetsing van de tussenproducten en het beoogde eindresultaat. Periodiek wordt er over de voortgang gerapporteerd aan de CVB-Commissie. De CVB-Commissie heeft de verantwoordelijkheid de voortgang te bewaken en de bevoegdheid in te grijpen als dat nodig is. De CVB-Commissie is verantwoordelijk voor de afronding van ieder project.

6. Implementatie

Op advies van de adviesgroep en onder regie van de CVB-Commissie wordt een implementatieplan opgesteld.

\$6. Samenwerking

In het advies van maart 2010 is geadviseerd het CVB onder te brengen in een dienst/afdeling van het Productschap. Om de de kritische massa van CVB te verhogen is geadviseerd de werkzaamheden te clusteren met innovatie gerelateerde van het Productschap Diervoeder en deze afdeling/dienst voor een belangrijk deel laten werken vanuit de kantoren van Centrum Diervoeding en dit vast te leggen in een overeenkomst. Dit advies is verder uitgewerkt.

\$6.1. Centrum Diervoeding

In Centrum Diervoeding participeren de Leerstoelgroep Diervoeding, Wageningen UR Livestock Research en de Faculteit diergeneeskunde. De Leerstoelgroep Diervoeding en Wageningen UR Livestock Research zien het belang vans samenwerking met CVB.

Leerstoelgroep Diervoeding

Het doel van de leerstoelgroep diervoeding is toonaangevend te zijn op het gebied van onderwijs en onderzoek. Goed promotie onderzoek geeft de leerstoelgroep een betere naam en aantrekkingskracht op studenten en AIO's. Voor AIO's is promotie onderzoek nodig op een fundamenteel niveau. Om dit te kunnen doen is externe financiering nodig. Een steeds belangrijkere financieringsbron wordt de EU, die eisen stelt aan de disseminatie van de ontwikkelde kennis. Hiervoor is CVB een goed instrument, waarin de gehele diervoederketenparticipeert. Het maakt de cirkel rond.

De leerstoelgroep met name is geïnteresseerd in grotere projecten en in de fundamentele en conceptuele aspecten van voederwaardering. Hierin wordt kennis gegenereerd, die gebruikt kan worden om CVB tabel en eigen systemen aan te passen. De leerstoelgroep heeft geen focus op het verder differentiëren van bestaande tabellen.

Door de voorgestelde samenwerking met CVB kan de leerstoelgroep diervoeding meer onderzoek aantrekken op een fundamenteel niveau. Dit levert het volgende op:

- kennis die CVB en NL bedrijfsleven kan gebruiken voor verdere ontwikkeling van voederwaardering door de bedrijven zelf en ontwikkeling van de CVB-tabel.
- meer studenten en promovendi op het gebied van diervoeding. De Nederlandse diervoederindustrie heeft op dit moment een grote behoefte aan instroom van afgestudeerden.

Voor het bedrijfsleven en studenten is het aantrekkelijk in dat studenten in hun opleiding werken met actuele voederwaarderingssystemen, die uiteindelijk worden opgenomen in de CVB-tabel. Het stimuleert studenten tot het kiezen van een studie diervoeding en de afgestudeerden zijn beter in staat in het diervoederbedrijfsleven aan de slag te gaan.

Wageningen UR Livestock Research

Wageningen UR Livestock Research richt zich op fundamenteel, innovatief onderzoek en praktische oplossingen voor een duurzame en renderende veehouderij en werkt daarom vaak in een transdisciplinaire en integrale benadering aan vraagstukken in de veehouderij. Op het terrein van de voederwaardering is Wageningen UR Livestock Research, vaak in samenwerking met de partners binnen Centrum Diervoeding, actief in de ontwikkeling van concepten en modellen. Door samenwerking met CVB kan een vertaalslag worden voorbereid van concepten naar kwantitatieve systemen, die op termijn hun weg kunnen vinden in de CVB-tabel.

Inbreng Centrum Diervoeding in CVB

Centrum Diervoeding levert om niet inbreng van medewerkers in de adviesgroepen en projectgroepen van CVB. Bovendien heeft de manager van CVB een werkruimte bij Centrum Diervoeding. Door de samenwerking met CVB kan Centrum Diervoeding haar innovatieve kracht voor de Nederlandse veehouderijsector, waarvan de diervoederketen een belangrijke peiler is, verder uitbreiden. Voor CVB is het een goede mogelijkheid de kritische massa van de eigen onafhankelijke positie te versterken.

Overeenkomst

Op verzoek van de secretaris van het Productschap is de noodzaak van een overeenkomst onderzocht. Zijn voorkeur zou zijn dit via brieven af te spreken. Overeenkomsten vergen onderhoud en zijn daardoor kosten. Door Centrum Diervoeding is bij navraag aangegeven de overeenkomst die CVB in 2008 had voorbereid voor hen noodzakelijk was. Met dit document kan men ten behoeve van o.a. EU projecten en samenwerking met INRA het contact met de diervoedersector en de kanalen voor de disseminatie van de te ontwikkelen kennis onderbouwen.

Het is nodig de overeenkomst te evalueren op basis van de volgende redenen:

- De voorliggende versie is bijna 3 jaar oud.
- Op basis van de mededingingsrechtelijke aspecten is het wenselijk een aantal aspecten te herbeoordelen.

Hierover zijn gesprekken gevoerd met Centrum Diervoeding. Er is overeenstemming over een conceptovereenkomst. Belangrijke onderwerpen zijn actualisatie van namen, Aanpassen van teksten met betrekking tot intellectueel eigendom, aanpassing artikel 3.11 "right of first refusal" en alles wat verwijst naar actieve marketing verwijderen. Er zal geen actieve verkoop door CVB worden bedreven.

§6.2 Schothorst Feed Research

Schothorst Feed Research BV is een privaat instituut op diervoeding dat kennis genereert en aan de praktijk toetst. De aandeelhouders zijn de Nederlandse coöperatieve en de meeste particuliere mengvoederbedrijven, die samen de meerderheid van het Nederlandse mengvoeder produceren. Daarnaast is de Stichting De Schothorst (boerderij) aandeelhouder.

Schothorst Feed Research BV (SFR) verkoopt haar diensten, te weten onderzoek, consultancy en training, in Nederland en Internationaal. Een van haar producten is het Basispakket/Advanced Feed Package (AFP) op voederwaardering dat een leidende onafhankelijke mengvoedertabel met consultancy bevat, die meerjarig onderhouden en vernieuwd wordt. De meerderheid van de Nederlandse mengvoederindustrie, niet alleen de aandeelhouders, nemen dit product meerjarig af. SFR werkt projectmatig samen met de verschillende productschappen, overheid, universiteiten en industrie, vaak meerjarig. De voederwaardertabel binnen het AFP product bevat een hoge specialisatie op onder andere energie en eiwit systemen, actuele vertering van huidige grondstoffen, diercategorie differentiatie, grondstoffen, etc. Daarnaast biedt het AFP consultancy, training en circulaire op actuele onderwerpen.

In Nederland is het AFP product van SFR, naast de CVB voederwaarde tabel, de enige verkrijgbare voederwaarde tabel die meerjarig onderhouden wordt. Het onderhoud en ontwikkeling van deze voederwaardesystemen wordt gefinancierd uit de opbrengsten van de verkoop van deze activiteiten. SFR had voor 2005 3 relaties met het CVB:

- Gebruiker van de CVB tabel. SFR zorgde in platform functie tot 2005, toen de CVB tabel niet meer vrij publiek beschikbaar werd gesteld, voor uniformering tussen de CVB tabel en de Schothorst AFP tabel.
- Incidenteel als uitvoerend onderzoeksinstituut voor onderzoek in opdracht van PDV ten behoeve van CVB en AVO (op offertebasis). De laatste jaren heeft SFR geen onderzoek meer uitgevoerd voor PDV. Op dit punt zijn er vragen of Principe XXI van de code goed bestuur goed is toegepast.

- Leverancier van expertise aan het CVB.

De uniformering in Nederland met de CVB-tabel als referentie is bemoeilijkt en verwaterd sinds het besluit van het bestuur van PDV het CVB te financieren via het profijtbeginsel. In het eerste advies van de Commissie Markink Thielen, dat is overgenomen door het PDV-bestuur, is voorgesteld de situatie van voor 2005 te herstellen waarbij de CVB data weer publiek beschikbaar komen. Met uitvoering van dit voorstel wordt dit probleem ondervangen.

Mededingingsrechtelijke aspecten

Voorts is SFR van mening dat voederwaarden die door derden in ontwikkeling zijn genomen niet meer door CVB uitgewerkt mogen worden en opgenomen in de CVB-tabel. In dit kader is de PBO-toets genoemd, die is opgenomen in het Handvest Goede Besturing en Publieke Verantwoording Bedrijfslichamen Wbo van 23 mei 2006.

Dit handvest is in 2007 verder uitgewerkt in de "Code Goed Bestuur product- en bedrijven" en vastgesteld op 30 maart 2007. In hoofdstuk 3 is dit onderwerp verder uitgewerkt. Een belangrijk onderdeel van het verweer van SFR is dat met publieke middelen geen zaken ontwikkeld mogen worden die al privaat ontwikkeld zijn. In Principe XIV van de Code Goed Bestuur product- en bedrijven is deze casus verder uitgewerkt: Bij het besluit tot het verrichten van een nieuwe activiteit of tot aanpassing van een bestaande activiteit, moet het bestuur beargumenteren waarom er ten aanzien van (aanpassing van) die activiteit gekozen is voor publieke uitvoering. In § 6 organisatorisch kader is dit ondervangen door het inbouwen van een toetsmoment, waarbij maatschappelijk argumenten en bedrijfsargumenten gewogen kunnen worden.

SFR stelt voor dat er een adviesgroep wordt gevormd bestaande uit belanghebbenden op beleidsniveau die een bindend advies geven over (het moment van) aanpassingen van de CVB tabel. Deze adviesgroep staat onder voorzitterschap van manager-CVB. De adviesgroep of individuele leden daarvan, moeten in vertrouwen aangeven welke aspecten, reeds beschikbaar zijn of op redelijke termijn beschikbaar komen.

AVO en CVB onderzoek

Hoewel de aansturing van de CVB-activiteiten en de onderzoekscöördinatie door één en dezelfde persoon wordt uitgevoerd, zijn de procedures rond de aanbesteding van onderzoek door PDV gescheiden. De gesprekken met SFR geven alleen een ander beeld.

Voor het veevoedkundig onderzoek worden de onderzoeksideeën aangeleverd door de onderzoeksinstituten. Deze ideeën worden rechtstreeks door de AVO beoordeeld, dan wel op verzoek van de AVO door een van de AVO-werkgroepen getoetst op verschillende aspecten en van advies voorzien teruggelegd bij de AVO. In alle gevallen bepaalt de AVO welke onderzoeksideeën worden gehonoreerd en worden ingepast in de onderzoeksprioriteiten (budgettering) en vervolgens voor besluitvorming voorgelegd aan het (dagelijks) bestuur. De onderzoekscöördinator heeft in deze geen beslissende stem.

Wat betreft de CVB-activiteiten was de inbreng van de coördinator belangrijker, in die zin dat hij binnen de afgesproken door het PDV bestuur en de door de CVB Begeleidingscommissie kaders en op basis van intern overleg uiteindelijk bepaalde – op grond van offertes en eventuele tegenprestaties – aan welk instituut of welke combinatie van instituten / laboratoria de opdracht wordt gegund.

De aanbesteding van veevoedkundig onderzoek is geen onderdeel van deze opdracht. De commissie Markink Thielen adviseert op dit punt de geldende aanbestedingsregels te hanteren, als het gaat om onderzoek dat voortvloeit uit het CVB.

Tevens is in het eerste advies aangegeven een bepaalde scheiding te maken tussen AVO en CVB werkzaamheden van het PDV.

Samenwerking

SFR wil onder voorwaarden graag meewerken in het onderhouden van de CVB tabel en zou meerdere taken op zich kunnen nemen. In die zin kunnen zij verschillende faciliteiten aanbieden aan CVB en kosten delen met CVB. Tijdens de gesprekken is aangegeven, dat er op dit moment geen draagvlak is in de keten om het secretariaat van de CVB-tabel bij SFR neer te leggen. Wel is gemeld dat in sector <gerepresenteerd door de klankbordgroep> veel steun is om SFR te betrekken in CVB projecten en bij onderhoudswerkzaamheden van de CVB-tabel.

SFR heeft bezwaar geuit tegen het artikel 3.11 “right of first refusal” uit de overeenkomst tussen Centrum Diervoeding en CVB. Dit bezwaar wordt gehonoreerd en aangepast, waarbij de kern is dat projecten die Centrum Diervoeding heeft ingebracht ten aanzien van onderzoeksprojecten worden vrijgesteld voor de uitvoering van die projecten.

first

In die zin wordt voorgesteld met SFR een partnerovereenkomst op te stellen onder de volgende voorwaarden

- SFR ondertekent het Memorandum of Understanding en wordt verwerkt in een partnerovereenkomst, zie §7.1.3.
- SFR kan als uitvloeisel hiervan deelnemen in adviesgroepen en projectgroepen

§6.3 Deelnemen in adviesgroepen en projectgroepen / Memorandum of Understanding

Een goede samenwerking tussen individuele onderzoekers van meerdere instituten en bedrijven is goed mogelijk. Belangrijk zijn goede spelregels en gedragslijnen. Deze spelregels zijn gebouwd op de volgende elementen.

- a) Bij vertrouwelijke ontwikkelingen van bedrijven en organisatie, die men nog niet naar buiten wil brengen, heeft de CVB manager een regie functie. Gezien de volgende taakstelling van CVB moet hier inhoud aangegeven kunnen worden.
- b) Alle nieuwe projecten die zijn aangeduid als niveau 2 en 3 worden getoetst, zoals voorgesteld in §5 inhoud CVB-tabel en §6 organisatorisch kader
- c) Memorandum of Understanding, dat als doel heeft deze spelregels op te schrijven. Het is een richtlijn voor deelnemers in CVB.

Op basis hiervan is een Memorandum opgesteld.

Memorandum of Understanding

Doel

Een open dialoog is een randvoorwaarde voor een goed functionerend CVB en de basis van het wederzijdse vertrouwen. Het doel van dit memorandum is dat deelnemers in de adviesgroepen en projectgroepen van CVB deze constructieve houding jegens elkaar uitspreken en hier na handelen. Voor die situaties dat leden van de adviesgroep in conflict dreigen te geraken, geeft dit memorandum richtsnoeren.

Betrokkenen

De CVB commissie verzorgt samen met het PDV bestuur de beleidsmatige aansturing van CVB. Adviesgroepen begeleiden projecten binnen de door de CVB Commissie aangereikte kaders.

Projectgroepen voeren projecten uit en de betrokken onderzoekers praten hierin mee.
Projectgroepen worden samengesteld door de adviesgroep.

De leden van de adviesgroepen worden afgevaardigd door de dragende organisaties, onderzoeksinstituten, waarmee samengewerkt wordt, en partners die een financiële of anderszins concrete bijdrage kunnen en willen leveren in de onderliggende projecten. In CVB advies- en projectgroepen wordt/worden;

- onderhoud aan de CVB producten uitgevoerd;
- projecten begeleid;
- nieuwe ontwikkelingen getoetst.

Dit memorandum of Understanding is opgesteld voor afgevaardigden in CVB Commissie, advies en projectgroepen. Leden van CVB commissie, advies of projectgroep worden verder aangeduid als leden.

Memorandum of Understanding

1. Van leden wordt een constructieve houding verwacht in het belang van een uniforme voederwaardering in Nederland via CVB.
2. In geval van tegenstrijdige belangen tussen eigen organisatie en CVB worden deze gemeld in de vergadering van de advies <of projectgroep> bij de manager CVB. Indien het lid deze inbreng niet met een vergadering wil delen, wordt deze zo mogelijk voorafgaand aan de vergadering medegedeeld aan de manager CVB.
3. In geval van tegenstrijdige belangen onthouden leden zich van obstructie.
4. De manager CVB heeft de taak en verantwoordelijkheid de tegenstrijdige belangen op een gepaste wijze in te brengen in de CVB-commissie.
5. Van de leden van de CVB-Commissie wordt verwacht een verantwoorde afweging te maken tussen de belangen van alle partijen.

\$7. Business model

\$7.1 Inkomsten

De heffingen van CVB zijn nu afkomstig van drie bronnen. Naar de toekomst wordt gekeken hoe die drie bronnen verder ingevuld kunnen worden.

1. Heffingen van het productschap
2. Verkoop tabellen en diensten
3. Contractanten, nu aangeduid als partners.

\$7.1.1 Heffingen

Het financieren van CVB via het profijtbeginsel leidt tot een aantal ongewenste neveneffecten, zoals beschreven in het eerste advies van de Commissie Markink-Thielen. De afbreuk aan transparantie van CVB is de grootste. Als CVB wordt gezien als een gemeenschappelijk belang met een transparante tabel van de Nederlandse diervoederketen is collectieve financiering het meest aangewezen instrument. Dit is een taak die goed past binnen een productschapomgeving en aansluit bij de publieke taak van het Productschap.

In hoofdstuk 3 zijn de staatssteunregels verder uitgewerkt, die de heffingen aan nadere voorwaarden bindt. Ingeval van een overheidsprerogatief zouden deze niet van toepassing hoeven te zijn.

Heffingen zullen gezien de positie van CVB als gevolg van mededingsrechtelijke aspecten en de invulling van CVB voor standaardisatie <en zo mogelijk vaststelling van de officiële nationale energie en eiwitwaarde> de grootste inkomsten bron blijven.

\$7.1.2 Verkoop tabellen en diensten

Vanwege het publieke karakter van CVB en betaalt uit publieke middelen, is PDV verplicht de CVB producten voor iedereen beschikbaar te zijn. Voor het verwerven van de CVB informatie mogen geen grote belemmeringen worden opgeworpen, met als resultaat dat CVB producten niet gebruikt kunnen worden om extra inkomsten te generen voor het financieren van de algemene exploitatie. In de nieuwe situatie zijn CVB producten beschikbaar in papier en digitaal. Een belangrijk punt is dat iedereen kennis kan nemen van de CVB-tabel tegen een kostendekkend tarief. De gedrukte CVB-tabel zal tegen een kostendekkend tarief worden aangeboden. Digitale producten zullen worden aangeboden tegen prijzen die alle onkosten voor het maken van deze toepassing vergoeden. In beginsel worden alle CVB-producten kostendekkend aangeboden.

CVB heeft een publieke taak op het gebied van standaardisatie. Zij zal een passief beleid voeren voor de verkoop van CVB-tabellen en producten (documentatie en digitale bestanden). Voorkomen moet worden dat er een ongewilde concurrentie optreedt met aanbieders van commerciële producten. Bedrijven in binnen en buitenland kunnen producten bestellen tegen de vastgestelde prijzen. Samenwerking met partners van CVB kan verder uitgewerkt worden, voor een verdere distributie van tabellen.

Deze producten kunnen tevens opgenomen worden in de partnerovereenkomsten

\$7.1.3 Partners

In de periode 2005 tot 2010 heeft het Productschap Diervoeder geprobeerd de activiteiten van CVB via het profijtbeginsel te financieren. Bedrijven konden in deze situatie alleen CVB

gegevens krijgen, als zij een overeenkomst afsloten met het Productschap Diervoeder. Via artikel 6 “geheimhoudingsovereenkomst” die verwees naar bijlage 4 “Geheimhoudings- en licentieovereenkomst” waren bedrijven gehouden de CVB informatie alleen te gebruiken in Nederlandse vestigingen of nader aangeduide buitenlandse locaties.

Het rapport Markink-Thielen van maart 2010, alsmede de opdracht aan Maasdam mededingingsadvocaten laat zien dat het profijtbeginsel op gespannen voet staat met de uitgangspunten van een officiële nationale energie en eiwitwaarde en de taken van overheden, die via publieke middelen worden gefinancierd.

Via deze constructie droegen in 2010 bedrijven in of met buitenlandse locaties in totaal €125.000 bij aan de exploitatie van CVB. De motivatie voor de bovengenoemde constructie was dat genoemde bedrijven meedelen in de inspanningen van CVB. Vanuit deze morele motivatie is het wenselijk deze geldstroom zoveel mogelijk te behouden.

De vraag die voorligt is, in hoeverre de bestaande contracten kunnen worden omgebouwd naar partnerovereenkomsten, waarbij de partners bereid zijn de gesloten overeenkomsten te continueren.

Bestaande overeenkomst

De kern van de bestaande overeenkomst is dat bedrijven rechtmatig toegang krijgen tot de CVB producten, tegen betaling van een vastgestelde vergoeding. De rechtmatigheid van de toegang tot gebruik van CVB producten was geregeld door strenge voorwaarden te verbinden aan het gebruik van CVB producten, waardoor illegaal verspreiden werd tegen gegaan.

In de nieuwe situatie zijn CVB producten beschikbaar in papier en digitaal. Een belangrijk punt is dat iedereen kennis kan nemen van de CVB-tabel tegen een kostendekkend tarief. De gedrukte CVB-tabel zal tegen een kostendekkend tarief worden aangeboden. Digitale producten zullen worden aangeboden tegen prijzen die alle onkosten voor het maken van deze toepassing vergoeden. Deze producten kunnen opgenomen worden in partnerovereenkomsten.

Nieuwe partnerovereenkomsten

Door de voorgestelde aanpassing vervalt een belangrijk bestaansrecht van de partnerovereenkomsten en is het straks niet meer nodig een overeenkomst (behoudens de aankoopovereenkomsten) te sluiten voor het kunnen gebruiken van CVB producten. De meerwaarde voor (buitenlandse) bedrijven in het partnerschap zijn deels van morele aard. In de nieuwe wereld zien we dat internet diensten als Wikipedia worden gefinancierd middels donaties van gebruikers. Om deze basis te versterken is het goed een partner programma CVB te ontwikkelen. Waar kan het partnerprogramma zich onderscheiden van andere gebruikers? De volgende suggesties worden voorgesteld:

- Gebruik maken van CVB producten om niet
- Via besloten workshops van CVB geïnformeerd worden over nieuwe ontwikkelingen.
- Een gezamenlijke vertegenwoordiging als partners in CVB adviesgroepen.

Een partner overeenkomst kan ook afgesloten worden met advies en onderzoeksorganisaties. De inbreng kan plaatsvinden in de vorm van diensten en informatie

\$7.2 Uitgaven en begroting

Inkomsten

Voorgesteld wordt de inkomsten uit verkoop van tabellen en producten alsmede de inkomsten uit partnercontracten te relateren aan de bestaande inkomsten, gecorrigeerd voor aanpassingen in prijzen voortvloeiend uit dit advies.

De heffingen, die voortgezet kunnen worden op bestaande grondslag, worden vastgesteld op basis van de uitgaven en de te realiseren inkomsten. In het kader van de regels op het gebied van mededinging en staatssteun dient er een directe relatie te zijn tussen heffing en bestemming.

Uitgaven

Gedurende het adviestraject zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd voor de invulling van CVB.

Formatie

Ten behoeve van het primaire proces zijn 2 FTE nodig. Dit is voor een manager CVB, een databankbeheerder en een veevoedkundig medewerker. Tevens kunnen deze de beantwoording van inhoudelijke vragen over de CVB activiteit voor hun rekening nemen. Dit sluit aan bij de bezetting in de "Lelystad" jaren en wordt als adequaat gezien voor de uitvoering van het voorgesteld programma.

De administratieve ondersteuning voor afhandeling van bestellingen van producten kan elders neergelegd worden.

Onderzoeksbudget voor onderzoek op niveau 1 en 2

Voor uitvoering van het voorgesteld verteringsonderzoek is een budget voorgesteld van €225.000 per jaar. De omvang van dit bedrag is afgestemd met de huidige CVB coördinator.

Analyse budget

Voor uitvoering van de voorgestelde analyses, nodig om de CVB-tabel up to date te houden, is een budget voorgesteld van €25.000 per jaar. De omvang van dit bedrag is afgestemd met de huidige CVB coördinator.

Verder kosten/uitgaven

Door de nieuwe opzet van CVB kunnen een aantal kosten opnieuw beoordeeld worden. De belangrijkste uit de huidige begroting die een nadere beschouwing vergen zijn:

- Als gevolg van een passief distributiebeleid, kunnen de kosten voor marketing en PR herbeoordeeld worden.
- De formatie van CVB wordt geacht in staat te zijn de eigen activiteiten te kunnen uitvoeren. Door de samenwerking met Centrum Diervoeding wordt de kritische massa verder verhoogd. Externe ondersteuning voor onder andere desk research kan aangepast worden.
- Automatiseringskosten kunnen gerelateerd worden aan de nieuwe taakstelling.
- Er dient rekening gehouden te worden met advieskosten voor de mededingingsrechtelijke toetsing.
- De hoge overheadskosten.